

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๘๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

-----  
เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๕๐ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : ขณะนี้กรรมการมาครบองค์ประชุมแล้วนะครับ  
ผมขอเปิดการประชุม เชิญคุณอรรถสิทธิ์ครับ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : กราบเรียนท่านประธานครับ ฝ่ายเลขานุการขออนุญาต  
เรียนชี้แจงเอกสารที่นำเสนอเพื่อประกอบการพิจารณาในวันนี้ เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน  
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ไปศึกษากฎหมายในหัวข้อกฎหมายสิทธิมนุษยชนโดยตรง ก็เลยขอให้  
เจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้จัดทำตัวสรุปอำนาจหน้าที่ของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศ  
เกาหลี เพื่อเป็นเอกสารประกอบการพิจารณา หากว่าทางคณะกรรมการเห็นควรที่จะให้เจ้าหน้าที่  
ดังกล่าวชี้แจงเพิ่มเติมหรือจะให้จัดทำเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศเพิ่มเติมในประเด็น  
ที่เกี่ยวข้องก็จะขอรับมติดกลับไปแจ้งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวครับ

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานครับ เหตุที่เอาเกาหลีเพราะว่าตอนที่  
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ เข้ามาชี้แจงนั้นเขาอ้างว่าร่างที่เขาเอามาจากกฎหมายเกาหลีก็  
เลยแปลเอามาให้ดู ซึ่งก็มีหลายเรื่อง มีเรื่องที่ช่วยเหลือผู้ที่ถูกคุมขังอะไรพวกนี้ที่เขาเลือกมา ก็เลย  
เอามาประกอบการพิจารณา เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำร่างครับ

ประธาน : หลักของเกาหลีเขาสั่งการเองได้หรือเปล่า

นายอัชพร จารุจินดา : มีคำวินิจฉัยได้ สั่งได้ครับ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : กราบเรียนท่านประธานครับ คือถ้าพิจารณาเปรียบเทียบกับ  
ร่างที่ทางกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอค่อนข้างเห็นได้ชัดเจนว่าเขาไปดูกลไก  
การทำงานของประเทศเกาหลีมา โดยเขาจะแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ของตัวคณะกรรมการไว้ใน  
หัวข้อที่ ๒ คือจะกำหนดตัวอำนาจหน้าที่ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ทั่วไปของตัวคณะกรรมการ  
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติของเกาหลี แล้วก็จะกำหนดกลไกเกี่ยวกับโครงสร้างในการปฏิบัติงาน  
ในข้อ ๒.๒ ก็จะบอกการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐว่าอย่างเช่นกรณีตาม (๑)

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ถ้าหากหน่วยงานของรัฐจะตรากฎหมาย ซึ่งจะไปกระทบต่อการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน หน่วยงานนั้นต้องแจ้งคณะกรรมการให้ทราบเป็นการล่วงหน้า ประการต่อมาคือในการกำหนด เรื่องการเยี่ยมและตรวจสถานที่ คือการเข้าไปในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งรวมไปถึงที่คุมขังหรือสถานที่ ที่ควบคุมเพื่อตรวจสอบ ก็จะกำหนดกลไกว่าในการดำเนินการดังกล่าวจะต้องเข้าไปร่วมกับ เจ้าหน้าที่ แล้วก็บังคับให้หรือกำหนดให้หัวหน้าของสถานที่นั้น ๆ ต้องให้ความร่วมมือ แล้วก็ อาจจะมีการสอบถามประเด็นต่าง ๆ เพิ่มเติมได้ ในข้อ ๒.๗ ก็จะเป็นการเสนอแนะเกี่ยวกับการ ปรับปรุงและแก้ไขนโยบายและการปฏิบัติ ซึ่งกรณีนี้คณะกรรมการก็อาจที่จะมีความเห็นที่จะ เสนอความเห็นเพื่อปรับปรุงหรือแก้ไขนโยบายและทางปฏิบัติเฉพาะเรื่องได้ ข้อ ๒.๘ ก็จะเป็น อำนาจหน้าที่ทั่วไปในการสร้างความตื่นตัวที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน กรณีข้อ ๒.๑๐ ก็จะเป็นอำนาจ หน้าที่ในการเสนอความเห็นต่อศาลและศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งก็จะสอดคล้องกับร่างที่กรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้เสนอครับ แล้วก็ในหัวข้อ ๓ ประเด็นใหญ่ก็ค่อนข้างที่จะกำหนด รายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการกรณีตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะกำหนด รายละเอียดไว้ค่อนข้างมาก รวมไปถึงมาตรการพิเศษกรณีการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องถูกควบคุม หรือกักขัง ซึ่งตามร่างที่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอก็คงจะมีกลไกต่าง ๆ เหล่านี้เพิ่มขึ้นด้วย แล้วก็กำหนดรายละเอียดในกระบวนการตรวจสอบตั้งแต่เรื่องการคัด คำน เรื่องที่จะไม่รับ พิจารณา ซึ่งตรงนี้ในรายละเอียดก็ค่อนข้างจะตรงกับร่างที่ทาง กสม. เสนอ รวมไปถึงอำนาจ การไต่ถามเรื่องบางเรื่อง ซึ่งถ้าพิจารณาตามหลักการของร่างรัฐธรรมนูญกับหลักการที่ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็น คือดูเหมือนกับว่าของเกาหลีเขาจะให้อำนาจค่อนข้างเฉพาะ และลงรายละเอียดเฉพาะเรื่อง

ประธาน : เกาหลีเขามี ombudsman ไหม

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : เกาหลีไม่มีครับ

ประธาน : เพราะฉะนั้นถึงมารวมกันอยู่ เพราะเราก็มี ๒ อัน เราว่าตามร่างเขา ไปก่อน

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๑๒/๑ ผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้เป็น กรรมการโดยที่ยังมิได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘ (๒๑) (๒๒) หรือ (๒๓) หรือยังประกอบ วิชาชีพตาม (๒๔) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๘ (๒๑) (๒๒) (๒๓) หรือ (๒๔) แล้ว ต่อประธานวุฒิสภาภายในเวลาที่ประธานวุฒิสภากำหนด ซึ่งต้อง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

เป็นเวลาก่อนที่จะประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลตามมาตรา ๑๒ ในกรณีที่ไม่แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหาใหม่

เมื่อได้รับโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้ผู้ซึ่งต้องลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระตามวรรคสองได้รับเงินชดเชยเท่ากับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของกรรมการ โดยคำนวณตั้งแต่วันที่ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระ แล้วแต่กรณี จนถึงวันก่อนวันที่โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง

ประธาน : วรรคสองเอามาจากไหน

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : กราบเรียนท่านประธานครับ คือวรรคสองเป็นกรณีที่ฝ่ายเลขานุการเสนอขึ้นเพื่อพิจารณาว่าในร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาตอนที่ ๑ มีเพิ่มเติมความในวรรคสองขึ้นก็เพื่อเป็นการรองรับสิทธิของผู้ที่จะต้องลาออก แล้วก็มาดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อที่จะจูงใจให้บุคคลที่เขามีความรู้ความสามารถ แต่ว่าก็ไม่อยากถูกกระทบสิทธิตรงนี้สามารถยังคงได้รับสิทธิอยู่ครับ

ประธาน : เราแก้ไขในรัฐธรรมนูญแล้ว คือเมื่อก่อนนี้ต้องลาออกแล้วไม่รู้ว่ามีอะไร อันนี้เราให้ประธานวุฒิสภากำหนดก่อนวันที่ทูลเกล้าฯ เมื่อก่อนนี้พอได้รับเลือกก็ต้องลาออก แล้วก็รู้ว่าทะเลาะกันอยู่อีกก็ป้อนนั้นก็นั้นไปเปล่า ทีนี้ถ้าไปทูลเกล้าฯ แล้วก็จบ ต่อไปมาตรา ๑๓

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๑๓ ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๒ ถ้ามีผู้ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภานับไม่น้อยกว่าห้าคน ให้ผู้ได้รับความเห็นชอบเลือกกันเอง ให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบโดยไม่ต้องรอให้มีผู้ได้รับความเห็นชอบครบเจ็ดคน และเมื่อโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้น ให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : บรรทัดสุดท้ายตกคำว่า การ ครับ

ประธาน : อันนี้เรามีกี่คน ๗ คนหรือ เดิมเสียหน่อย

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๑๔ ให้กรรมการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ให้กรรมการมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมถึงทรัพย์สินและหนี้สินที่ตนมอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ปีทมา ๑/๔

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต

ประธาน : ต่อไปครับ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : ขออนุญาตท่านประธานครับ คือในมาตรา ๑๔ พอไป พิจารณามาตรา ๒๓๔ (๑) (๓) ของร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ก็กำหนดให้ตัวองค์กรอิสระอยู่ในการตรวจสอบของ ป.ป.ช. อยู่แล้ว จึงไม่แน่ใจว่าจำเป็นต้องกำหนดความในมาตรา ๑๔ ไว้ อีกหรือไม่ครับ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นเอาออกก่อน มีแล้ว เมื่อก่อนมันไม่เป็นองค์กรอิสระ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๑๕ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการใหม่แทน

ก่อนสิ้นสุดวาระของกรรมการชุดเดิมไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันและไม่เกิน หนึ่งร้อยแปดสิบวัน ให้ดำเนินการสรรหากรรมการชุดใหม่

ประธาน : อีกชุดไม่ได้เพราะว่าเราไม่ได้เป็นชุด เราไม่มีถอดถอนแล้ว ต่อไป มาตรา ๑๗

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ขอโทษครับ ท่านอาจารย์ครับคือเราใส่องค์ประกอบ คณะกรรมการเมื่อวานไว้ แล้วมันต้องมีขั้นตอนของการเลือกกันเองอยู่ในกลุ่มนั้นด้วยกรรมการ สรรหา ที่นี้ดูเวลา ๙๐ วันนี่พอไหม เราต้องเผื่อให้เขาสักหน่อยไหมครับ

ประธาน : ๖ เดือนพอไหม เอา ๑๘๐ วันเลยไหม เพราะกว่าจะสรรหา กว่า จะ ผ่านสภา กว่าจะนำความกราบบังคมทูล

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันน่าจะสอดคล้องกับองค์กรอื่นด้วย

ประธาน : ในรัฐธรรมนูญเขียนหรือเปล่าองค์กรอื่น ให้เลือกภายในกี่วัน

นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ : คือไม่ได้เขียนค่ะ แต่ว่าอันนี้เป็นขั้นต่ำ คือก่อนสิ้นสุดวาระไม่น้อยกว่า คือมากกว่าก็ยังทำได้ค่ะ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : ส่วนใหญ่ถ้าบอก ๙๐ วันเขาก็จะประมาณ ๑๐๐ วัน เรากำหนดไว้ ๑๘๐ วัน แล้วจดไว้เอาทุกอัน ๑๘๐ วันเหมือนกันหมด ไม่กระทบกระเทือนอะไรใคร เพราะตัวเอง ก็เป็นใหม่ไม่ได้อยู่แล้ว

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันจะมีผลที่ว่า ๑๘๐ วันมันอาจจะลากกันไป เพราะถือว่า ๖ เดือนก็นานพอสมควรครับ ผมไม่แน่ใจว่าจะมีการคิดอย่างนี้บ้างหรือเปล่า เพราะว่ามี การลาก กันไปจนครบ ๑๘๐ วัน เพื่อให้มีผลในการลงมติอะไรสักอย่างหนึ่งครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธาน ผมไม่แน่ใจเพราะว่า ในคุณสมบัติเราเขียนไว้หลายเรื่อง ที่บอกว่าต้องเคยเป็นตำแหน่งนั้นตำแหน่งนี้มาไม่น้อยกว่า เท่าไรปี แล้วเกิดช่วงก่อน ๑๘๐ วันตรงนี้เกิดเป็นช่วงพอดีที่เขาขาดไป เขาก็จะขาดคุณสมบัติ เพราะฉะนั้นเราบอกว่ นับแต่วันที่สรรหาหรือวันที่สมัครอะไรทำนองนั้น ซึ่งมันจะกลายเป็น ช่วงเวลาที่ทำให้เขาขาดคุณสมบัติ

ประธาน : ในรัฐธรรมนูญเขียนว่าอย่างไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : อย่างกรณี กกต. มีผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ด้านกฎหมาย ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา และดำรงตำแหน่งอธิบดีอัยการ ไม่น้อยกว่า ๕ ปี ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากประธานที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา เราจะเขียนช่วงเวลาไว้

ประธาน : คือเราไม่ได้เขียนนับจากไหนทั้งนั้นเลย

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : อันนั้นคือต้องเป็นกระบวนการที่เขาตัดก่อน ซึ่งเป็น ไปตามระเบียบตรงนั้นหรือไม่ก็ไม่รู้ อันนี้ผมยกเป็นข้อสังเกตว่าจะมีผลไหม

ประธาน : ถามว่าในรัฐธรรมนูญมันบังคับไว้หรือเปล่านั้นนับแต่ไหน มีไหม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ถ้าจะมีส่วนหนึ่งก็คือเรื่องอายุครับ อายุไม่ต่ำกว่า ๔๕ ปี แต่ไม่เกิน ๗๐ ปี เท่านั้นเองที่จะกระทบ ถ้าจะมีนะครับ

ประธาน : ถามว่ามันมีไหมว่ นับแต่ไหน

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : ในส่วนนั้นไม่มีครับ

ประธาน : แล้วผ่านคุณสมบัติไปหรือยัง เป็นอะไรก็ปี ๆ มาตราอะไร นับถึง วันไหนดี นับถึงวันสมัครหรือวันที่เสนอชื่อ เพราะมันจะมีกรณีที่เราบอกว่าให้ไปหามาเองได้ด้วย แล้ว (๓) (๔) (๕) มันไม่มีระยะเวลาหรือ มันต้องมีระยะเวลาไม่ใช่หรือ มี ๕ ปีกับ ๑๐ ปี ใส่ไว้ก่อน

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ใน (๓) มีความรู้ด้านกฎหมายทั้งภายในและต่างประเทศ ถ้าเราใช้ว่า และระหว่างประเทศ มันจะกว้างกว่าไหม เพราะถ้าระหว่างประเทศ มันจะรวมถึง convention มันจะรวมถึงอนุสัญญาขององค์การระหว่างประเทศ ถ้าเราใช้คำว่าต่างประเทศ มันอาจจะประเทศใดประเทศหนึ่งเพียงประเทศเดียว อย่างของเกาหลีหรือว่าของอะไรต่าง ๆ ซึ่งเราอาจจะนำมาใช้ได้ประโยชน์น้อยกว่า ถ้ามีความรู้ด้านกฎหมายระหว่างประเทศอาจจะได้ประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมากกว่านะครับ

ประธาน : ความหมายมันยากตรงที่ว่าแล้วก็ประเทศมันถึงจะเรียกว่าระหว่างประเทศ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ถ้าเป็นที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศแล้วก็ของ un ก็ถือว่าเป็นกฎหมายระหว่างประเทศทั้งหมดครับ

ประธาน : พอมีความรู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายของประเทศอังกฤษ ประเทศอเมริกา หรือประเทศฝรั่งเศสมันก็ไม่เข้า

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เพราะว่าถ้าเป็นของ convention หรืออนุสัญญาระหว่างประเทศมันก็จะรวมกฎหมาย ซึ่งได้รับการยกย่องนับถือมากกว่าต่างประเทศเป็นรายประเทศ

ประธาน : แต่ถ้าต่างประเทศผมคิดว่ามันหมายความว่ารวมถึงระหว่างประเทศด้วย เพราะมันไม่ใช่กฎหมายภายใน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ถ้าเราคิดอย่างนั้น สมมติเราไปเอากฎหมายของประเทศเกาหลีหรือว่าของประเทศอินเดียมาใช้มันก็ต่างประเทศ แต่ว่าถ้าเราใช้ระหว่างประเทศ มันคลุมหมดเลย เป็น universal เลยใช้ไหมครับ

ประธาน : ระหว่างประเทศมันก็จะหมายถึงเฉพาะของ UN กับ human rights แต่ว่ากฎหมายประเทศอังกฤษ ประเทศอเมริกา ประเทศฝรั่งเศสไม่ถือระหว่างประเทศ แต่ถ้าต่างประเทศอะไรที่มันนอกประเทศกฎหมายก็ใช้ได้หมด

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ซึ่งในตรงนี้คำว่า กฎหมายต่างประเทศ ท่านประธานหมายรวมถึงทั้งกฎหมายของประเทศอื่นที่ไม่ใช่ประเทศไทย และกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งมันจะเป็น international law มันก็จะมีอีกแบบหนึ่ง อย่างนั้นใช้ไหมครับ ถ้าอย่างนั้นก็ต้องอธิบายให้คนเข้าใจ เพราะเดี๋ยวเขาจะไปเข้าใจว่ารู้จักแต่

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ  
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ปีทมา ๑/๗

กฎหมายญี่ปุ่น กฎหมายเยอรมัน แต่พอเป็น international law ที่เป็นกฎหมายที่นานาชาติประเทศ  
ลงนามร่วมกันก็จะไม่คลุมเท่านั้นเองครับ

- ๒/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ถ้าเราใช้กฎหมายระหว่างประเทศนี้ เรามานำ apply ได้ กว้างขวางกว่ากฎหมายต่างประเทศเฉพาะประเทศ ผมคิดอย่างนั้นครับ

ประธาน : คือคำว่าต่างประเทศนี่คืออะไรก็ได้ที่ไม่ใช่ของประเทศไทย

นายภัทร คำพิทักษ์ : ถ้าเขียนอย่างนี้จะกว้าง ผมว่าเวลาเขาเข้าให้มันเยอะ ให้กรรมการเขาได้เลือกผมว่าน่าจะดี ดีกว่าเราไปเขียนให้มันแคบ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เพราะถ้าเป็นกรรมการสิทธินี้เราจะอ้างอิงกฎหมายระหว่าง ประเทศมากกว่ากฎหมายต่างประเทศ

ประธาน : มันก็เข้าอยู่แล้ว เข้าแล้ว คือมันเป็นกฎหมายนอกประเทศ แต่ (๓) นี้ ไม่มีระยะเวลา แล้วค่อยดูรายละเอียดกันอีกที เอาหลักการไปก่อน ฉะนั้นตรงนี้ตกลงถ้า ๑๘๐ วัน เยอะเกินไปก็เอา ๑๒๐ วันใหม่

นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ : ขออนุญาตค่ะ ๑๒๐ ตกคำว่า วัน ค่ะ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗

(๔) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ (๕) ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติหรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ประธานกรรมการซึ่งลาออกจากตำแหน่ง ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการด้วย

ในกรณีที่มีปัญหาว่ากรรมการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๔) หรือไม่ให้ เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๐ เป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของ คณะกรรมการสรรหาให้เป็นที่สุด

ประธาน : เราใช้ ศาล เฉย ๆ ได้ไหม ไปศาลไหนก็ไปศาลนั้น เพราะผมกลัววันหนึ่ง เขาเกิดเปลี่ยนชื่อศาลฎีกา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ชื่อศาลอันนี้มาจากรัฐธรรมนูญ เราจะใช้ศาลเฉย ๆ หรือ

ประธาน : คือตัวศาลฎีกาเองเราไม่แน่ใจว่าคดีทุกคดีไปศาลฎีกาหมด บางที อาจจะไม่ถึงศาลฎีกาก็ได้ แต่ตัวศาลฎีกาแผนกคดีอาญา โอเคมันระบุไว้ในกฎหมาย แต่ว่าเมื่อเรา พุดถึงศาลมันก็รวมหมดทุกศาลทุกชนิด

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในที่นี้ศาลฎีกาเขาจะตัดสินคดีเกี่ยวกับฝ่าฝืน และไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมอย่างร้ายแรง อันนี้ไปศาลฎีกา ซึ่งเราไปตัดใช้ศาลเฉย ๆ มันจะไม่ตรง

ประธาน : ถ้ามันจะต้องไปศาลไหนก็ไปศาลนั้น ศาลฎีกาก็เป็นศาล ถ้ามีบอกให้ไป ศาลชั้นต้นก็ไปศาลชั้นต้น คือพูดรวมเลยจะได้ไม่ต้องไปเขียนยาว เพื่อวันดีคืนดีเกิดจะมีไปศาล ปกครองอีก ศาลทุจริตอีก ไปกันใหญ่เลยเยอะแยะ ศาลเลือกตั้ง ฉะนั้นก็เอาศาลเฉย ๆ ก็แล้วกัน ซึ่งศาลเฉย ๆ นี่มันรวมถึงศาลรัฐธรรมนูญด้วยมันจะได้ไม่ต้องไปพะวักพะวงว่าเรื่องไหนไปศาลไหน ๆ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผมเข้าใจว่าเวลาเขาเขียนว่า ศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาพวกนี้แสดงว่าคดีพวกนี้ไม่ไปศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์แล้ว มันวิ่งไปศาลฎีกาเลย ผมเข้าใจอย่างนั้นนะครับ แล้วถ้าเมื่อเราไปเอาศาลเฉย ๆ พวกนี้ก็จะไปเริ่ม จากศาลชั้นต้นก่อน แล้วก็ไปไต่

ประธาน : ไม่ใช่ นี่มันผล ส่วนว่าจะไปศาลไหนมันจะมีกฎหมายอีกอันหนึ่งบอกว่า อะไรไปศาลไหน แต่นี่คือผล ถ้ามีคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดว่าเป็นอย่างนี้แล้วก็ศาลอะไรก็ได้ ก็ไปเหมือนกัน แต่ส่วนว่าจะไปศาลอะไรนี้จะไปอยู่ที่รัฐธรรมนูญกับอยู่ที่ตัวกฎหมายจัดตั้งศาล หรือบอกว่าถ้าอาจารย์ให้คะแนน เรียนอีกไม่ได้นี่ ไม่ว่าอาจารย์จากมหาวิทยาลัยไหน เป็นศาสตราจารย์หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือรองศาสตราจารย์ให้ก็ได้ ส่วนใครจะเป็นคนมีอำนาจให้ ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ฝ่าฝืนจริยธรรมนี้ก็ต้องไปศาลเหมือนกันใช่ไหม

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : ขออนุญาตครับ คือตาม (๗) ถ้าเป็นกรณีศาลฎีกาแผนก คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนี้ มีคำพิพากษาแล้วปรากฏว่ามีการอุทธรณ์ แสดงว่า ถ้ามีการเพิ่มคำว่า คำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุด แสดงว่าแม้ศาลแผนกคดีอาญาจะมีคำพิพากษาแล้ว กรรมการสิทธิฯ ผู้นั้นก็ยังไม่พ้นตำแหน่งใช่ไหมครับ

ประธาน : ก็ถ้าเขาจะอุทธรณ์คุณจะให้เขาพ้นหรือเปล่า ก็ต้องยังไม่พ้น เว้นแต่ คุณไปเขียนว่าให้เขาหยุดปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเราเขียนไว้แล้วในวรรคสี่ แต่นี่จะให้เขาออกไปเลย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ใน (๗) นี้ถ้าเราใช้ว่ามีคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดนี้ ถ้าเป็นศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตัดสินเพราะว่าเขาผิด แต่เขายัง อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ซึ่งจะตั้งองค์คณะมาพิจารณา ก็ยังไม่ถึงที่สุด ก็ยังไม่พ้น

ประธาน : ยังไม่พ้น

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ว่าในหลักการที่เราให้อุทธรณ์ไปในที่ประชุมใหญ่ได้นี้ อย่างเช่นถ้าเป็นเรื่องที่ไม่ได้เกี่ยวกับคดีอาญา อย่างเช่นศาลฎีกาสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งนี้ สิทธิเลือกตั้งนี้ยุติเลย เราให้เฉพาะโทษอย่างเดียว

ประธาน : ใช่ ตรงนั้นก็จะมีบอกว่าจบเป็นที่สุด ไปอุทธรณ์ต่อไม่ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่อันนี้หมายความว่าให้ออมอุทธรณ์ที่ประชุมใหญ่ได้

ประธาน : ก็เราเขียนให้เขาอุทธรณ์ได้ก็ต้องอุทธรณ์ได้ ไม่อย่างนั้นจะให้เขาอุทธรณ์ทำไม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือในส่วนของเราพิจารณา ถ้าอย่างเช่นศาลฎีกา ตัดสินจำคุกและเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งนี้ เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งนี้หยุดเป็นอย่างนั้นเลยครับ เขาอุทธรณ์ได้เฉพาะโทษ

ประธาน : ก็แปลว่าอันนั้นมันถึงที่สุด แต่โทษนี้มันยังไม่ถึงที่สุดใช่ไหม ความผิดยังไม่ถึงที่สุด แต่ว่าเรามีเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญที่ ๑ ว่าเมื่อศาลรับฟ้องว่ามีมูล ให้เขาหยุดปฏิบัติหน้าที่ เขาก็หยุดปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่นั้นแล้ว ฉะนั้นจะไปให้เขาออก สมมติเราบอกว่าพอศาลฎีกา ตัดสินปับแล้วให้เขาออก แล้วพอเขาอุทธรณ์แล้วเกิดชนะ เขากลับมาใหม่ ตำแหน่งก็จะไม่ว่างแล้ว ก็จะเป็นปัญหาได้ ฉะนั้นก็ต้องไปที่สุดครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แก่ปับนี้พอศาลฎีกาหรือศาลฎีกานักการเมืองตัดสินแล้วไปเลย

ประธาน : ไปเลย แล้วที่นี้เกิดปัญหาแล้ว และพอเขาอุทธรณ์แล้วกลับมาอย่างไร ต่อมาตรา ๑๘ ครับ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๑๘ เมื่อมีผู้ร้องขอและสำนักงานเห็นว่ามีเหตุผล ตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม ให้สำนักงานส่งเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อประธานกรรมการสรรหา ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอเพื่อให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาวินิจฉัย

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือ โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อและที่อยู่ของผู้ร้อง ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันเป็นเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่ง และรายชื่อของผู้ร้อง ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยคณะกรรมการอาจกำหนดให้มีการร้องเรียนโดยวิธีอื่นเพิ่มเติมด้วยก็ได้

ในการพิจารณาตามวรรคหนึ่ง ต้องให้ออกโอกาสผู้ร้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและกรรมการผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสชี้แจงรายละเอียด และเสนอพยานหลักฐานตามสมควร

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ  
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประไพพิศ ๒/๔

โดยการมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของกรรมการสรรหาทั้งหมด  
เท่าที่มีอยู่

ประธาน : คุณไม่ได้ไปเอาเขาออก เขาออกเอง แต่เกิดปัญหาว่าลาออกแล้ว  
เปลี่ยนใจหรือเปล่า เปลี่ยนใจได้ไหม ก็เพียงแต่วินิจฉัยว่าเปลี่ยนได้หรือไม่ ก็ต้องเสียงข้างมาก  
ที่นี้ปัญหาว่าทำไมเราให้คณะกรรมการสรรหาเป็นคนวินิจฉัย รัฐธรรมนูญเขียนไว้หรือเปล่า

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : อยู่ในศาลรัฐธรรมนูญครับ

นายอัชพร จารุจินดา : ไม่ครับ รัฐธรรมนูญเขียนเฉพาะองค์กรอิสระทุกองค์กร  
แต่เรื่องคณะกรรมการอันนี้ การพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับนี้

ประธาน : พูดถึงตอนเวลาเกิดปัญหาว่าลาออกหรือเปล่า ขาดคุณสมบัติหรือเปล่า  
เราให้ใครพิจารณา

นายอัชพร จารุจินดา : กรรมการสรรหาครับ แต่กรรมการสรรหาขององค์กร  
อิสระอื่นมันง่าย มันกรรมการโดยตำแหน่งกับกรรมการซึ่งองค์กรไปแต่งตั้งเข้ามา ๑ คน แต่สำหรับ  
กรรมการอันนี้มันยากเพราะจะต้องไปหาองค์กรต่าง ๆ มาว่านวยมากเลย อันนี้อาจจะต้องต่างจาก  
องค์กรอิสระอื่น ๆ หรือเปล่า

ประธาน : ใช่ เพราะไม่อย่างนั้นไปเลือกกันมา เพื่อลาออกแล้วเปลี่ยนใจ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : เกณฑ์เราเคยวางว่าถ้าเรื่องคุณสมบัติต้องห้าม ตำแหน่ง  
ลักษณะนี้กรณี ส.ส. ส.ว. เราให้ศาลรัฐธรรมนูญ อันนี้เราจะให้ลักษณะเดียวกันหรือเปล่าครับ  
พื้นฐานเดียวกัน แต่จะมีแค่เรื่องลาออกไม่ใช่เรื่องคุณสมบัติเท่านั้นเอง มันเรื่องวินิจฉัยเจตนา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือในส่วนของศาลรัฐธรรมนูญกับองค์กรอิสระนี้ กรณีที่  
มีปัญหาว่าพ้นจากตำแหน่ง กรณีขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือลาออกแล้วหรือไม่  
เราให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้พิจารณา อันนี้เขาเลยยกร่างล๊อกกันมาว่าถ้าเป็นคณะกรรมการ  
สิทธิมนุษยชนก็ให้คณะกรรมการสรรหาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนพิจารณาเหมือนกัน  
เพียงแต่ว่าอันนี้ใช้เสียงเยอะมาก ๓ ใน ๔ ซึ่งถ้าเป็นกรณีพิจารณาคุณสมบัติของ ส.ส. ว่า  
ขาดคุณสมบัติเป็น ส.ส. หรือไม่นี้ให้ไปยื่นศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญก็ใช้เสียงข้างมากปกติ

ประธาน : กรรมการสรรหาอยู่มาตราอะไรของอันนี้

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๑๐ ครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ  
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประไพพิศ ๒/๕

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กรรมการสรรหาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ นี้ บางที่ตั้งมาเฉพาะกิจเรื่องนี้ แต่ของในองค์กรตามรัฐธรรมนูญกับศาลรัฐธรรมนูญตำแหน่งมัน fix กว่า อันนี้เวลาให้เขาไปวินิจฉัยนี้บางคนอาจจะไม่อยู่

ประธาน : เราเอาแต่คณะกรรมการสรรหาเฉพาะตาม ๑ ๒ ๓ ๔ ได้ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือเป็นเหมือนกับคณะกรรมการสรรหาในรัฐธรรมนูญ

ประธาน : เพราะอันนี้มันไม่ใช่ไปคัดเลือกคน มันวินิจฉัยข้อกฎหมาย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ล้อมาครับ คณะกรรมการสรรหามาและองค์กรอิสระ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในรัฐธรรมนูญมาครับ

ประธาน : เอาเฉพาะ ๑ ๒ ๓ ๔

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือในมาตรา ๑๘ กรณีที่มีคนยื่นคำร้อง ในร่างนี้ต้อง ส่งไปให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ ซึ่งสำนักงานนี้โดยโครงสร้างแล้วนี้อยู่ใต้อำนาจ ของกรรมการ ฉะนั้นในทางปฏิบัติเวลาส่งไป คนที่ทำงานในสำนักงานความที่จะกล้าเอากรรมการ ออกมันก็อาจจะส่งยุติเรื่อง ซึ่งถ้าเทียบกับกรณีที่มีการล้มล้างการปกครอง ให้ยื่นต่ออัยการสูงสุด ถ้าอัยการสูงสุดสั่งไม่ยื่นหรือไม่ยื่นภายใน ๑๕ วัน ตัวผู้ร้องไปยื่นได้เอง อันนี้ให้อำนาจสำนักงาน เต็ดขาดเลย ซึ่งเขาเป็นลูกน้องของกรรมการอยู่แล้ว

ประธาน : ไม่ต้องมีก็ได้กระมังมาตรา ๑๘

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มีคนร้องเขาจะไปร้องที่ไหนครับ

ประธาน : จะร้องที่ไหนก็ความปรากฏขึ้นมา สงสัยเมื่อไรก็ให้ไปยื่นตรง คณะกรรมการสรรหา

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมว่าอย่างเดิมน่าจะดีอยู่แล้วครับ สำนักงานนี้ เขาไม่มีทางจะวินิจฉัยเป็นอย่างอื่น แควินิจฉัยว่ามีเหตุตามมาตรา ๑๗ ซึ่งก็ชัดเจนอยู่แล้ว มันบังคับ อยู่แล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ไม่มีแล้วจะไปร้องกับอันไหน เพราะมาตรานี้บัญญัติว่า ให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้วินิจฉัย คือถ้าเป็น ส.ส. ก็ให้ ส.ส. ๑ ใน ๑๐ ยื่น แต่อันนี้เราจะยอม ให้ผู้ร้องยื่นตรงได้เลยไหม คือถ้าไปยื่นผ่านสำนักงานผมเป็นเลขาฯ ผมก็บอกไม่เข้า นอกจากชุด ๆ จริง ๆ ถ้าอะไรอย่างนี้ก็บอกยัง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายอรรถสิทธิ์ ก้นมล : ขออนุญาตท่านประธานครับ คือความในวรรคสอง และวรรคสามที่เพิ่มเติมขึ้นนี้ ฝ่ายเลขานุการได้เปรียบเทียบกับหลักการตามมาตรา ๒๐๘ ของรัฐธรรมนูญ กรณีที่จะมีการเสนอเรื่องเพื่อให้วินิจฉัยการพ้นจากตำแหน่ง กรณีศาลรัฐธรรมนูญครับ ซึ่งความในมาตรา ๒๐๘ วรรคสาม บอกว่าการร้องขอ ผู้มีสิทธิร้องขอการพิจารณาและการวินิจฉัยปัญหาว่าศาลรัฐธรรมนูญผู้ใดจะพ้นจากตำแหน่งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญครับ อยู่ในมาตรา ๒๐๘ วรรคห้าครับ

นายอัชพร จารุจินดา : คือกำลังคิดอยู่เหมือนกันว่ามาตรา ๒๐๘ ตอนนั้นที่เขียนเขียนไว้สำหรับศาลรัฐธรรมนูญ แล้วเอามาใช้กับองค์กรอิสระประเภทที่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด เพราะเพื่อให้มีการตรวจสอบได้ แต่ว่าก็ป้องกันไม่ให้ถูกกลั่นแกล้งก็เลยต้องเขียนในรัฐธรรมนูญว่า จะต้องมียุติธรรมในการกำกับเรื่องร้องเรียน แต่สำหรับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนนั้นเรื่องการพ้นจากตำแหน่งมันแยกต่างหากออกมามอบให้อยู่ในอันนี้ เพราะฉะนั้นจะเอามาตรา ๒๐๘ มาใช้หรือไม่ก็ได้ ถ้าเห็นว่าคณะกรรมการชุดนี้โดยอำนาจหน้าที่ไม่ได้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดแบบองค์กรอื่น ๆ ก็เอาวิธีง่าย ๆ ก็ได้ แต่อย่างไรก็ต้องกลับไปคิดสำหรับองค์กรอิสระอื่น ๆ

ประธาน : โยนไปให้เขากำหนดเอง พอถึงตอนองค์กรอิสระอื่นที่เราจะต้องกำหนดเราค่อยกำหนด ไป ๆ มา ๆ เราอาจจะต้องตั้งสำนักงานถาวรให้กับคณะกรรมการสรรหาเสียก็ไม่ว่า

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : อย่างใน (๔) การสรรหากรรมการสรรหาก็ค่อนข้างจะซับซ้อนพอสมควร

ประธาน : เพราะอะไรที่ไปเกี่ยวกับเอ็นจีโอจะซับซ้อน แล้วจะถูกฟ้องคดี เรายังไม่ได้เขียนการสรรหาว่าเมื่อสรรหาแล้วถ้ามีการฟ้องร้องคดีให้การสรรหาเดินทางต่อไป และผลแห่งคำพิพากษาของศาลไม่มีผลย้อนหลังมาถึง ก็ไปเรียกร้องค่าเสียหายอะไรก็ว่ากันไป ไม่อย่างนั้นศาลจะสั่ง ผมเคยเขียนไว้ให้ที่ไหนสักแห่ง

นายอัชพร จารุจินดา : ท่านเคยให้แนวไว้ว่าในการพิจารณาให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ ใครจะฟ้องร้องฐานหมิ่นประมาทไม่ได้

ประธาน : ใช่ พูดถึงว่าคนที่ไม่ได้รับเลือกก็ไปฟ้องแล้วก็ไปขอให้ศาลปกครอง freeze อย่าง กสทช. จนรัฐธรรมนูญหมดเลือกไม่ได้ เพราะนายประมุขไป freeze ไว้ freeze แล้ว freeze อีก แล้วไม่มีทางแก้ ตอนหลังผมมาเขียนให้ไว้ที่ไหนสักแห่งว่าไม่ให้เอามาใช้ลองไปหาดูเอามาใส่

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ประไพพิศ ๒/๗

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ : ในร่าง พ.ร.บ. สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม  
แห่งชาติค่ะ

ประธาน : ใช่ นั่นร้องกันทุกวัน ทุกครั้ง อันนี้เดี๋ยวค่อยไปเติมเอา ไปมาตรา ๑๙

- ๓/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๑๙ ในกรณีที่กรรมการผู้ใดถูกคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไต่สวนและมีมติว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง และเสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัยว่าเมื่อศาลประทับฟ้องให้กรรมการผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำพิพากษา เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาว่ากรรมการผู้ใดมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา ให้กรรมการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีที่กรรมการต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง และมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราว แทนกรรมการที่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา นี้ โดยให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่กรรมการได้ จนกว่ากรรมการที่ตนทำหน้าที่แทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทน

ประธาน : ตัวนี้ตกอะไรไป หรือเกินอะไรมา

นายธนชาติ สิงห์เสนี : คำว่า ว่า เกินหรือเปล่า น่าจะเป็น วรรค หรือเปล่าครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : แล้วในบรรทัดที่ ๔ ของพารากราฟที่ ๒ มันควรจะวรรคไหม แทนกรรมการ เมื่อสักครู่นี้อ่านแล้วไม่ค่อยเข้าใจครับ เป็นการชั่วคราวแทน แล้วก็เว้นวรรค กรรมการที่ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา นี้ ตรงนี้ควรจะวรรคไหมครับ

ประธาน : มาตรา ๒๐ ครับ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๒๐ ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ก่อนวาระ และยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกรณีมีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงห้าคน

ประธาน : ทำไมต้อง ๕ คน

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : กราบเรียนท่านประธานครับ คืออันนี้ฝ่ายเลขานุการ ล้อหลักการกรณีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมาคือ ๙ แล้วเหลือ ๗ ครับ

ประธาน : ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไปวินิจฉัยเรื่องราวที่ทำให้มันถึงต้องม็องค์ประชุม แต่กรรมการ กสม. มีคนเดียวก็ทะเล้น ๆ ดูไปได้ ใครละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ไหน เขาทำได้ ไม่จำเป็นจะต้องม็องค์ประชุม เชิญครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ในมาตรา ๑๙ เมื่อสักครู่นี้ที่เขียนเฉพาะเรื่องจริยธรรม เรื่องกล่าวหาว่าทุจริต พอตีผมไปดูมาตรา ๒๓๕ วรรคสาม มันก็เขียนทั้งเรื่องทุจริต ทั้งเรื่องผิดจริยธรรม ผมก็เลยไม่รู้ว่ากรณีนี้ที่เราเขียนไว้เฉพาะเหมือนกับฝ่าฝืนจริยธรรม

ประธาน : เอาไปไว้ที่ไหนเรื่องทุจริต แยกไว้หรืออย่างไร

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : กราบเรียนท่านประธานครับ คือตอนแรกที่ฝ่ายเลขานุการยังไม่ได้เติมกรณีเรื่องทุจริต เนื่องจากมีประเด็นที่จะกราบเรียนว่าจำเป็นจะต้องกำหนดความในวรรคหนึ่งไว้หรือไม่ เพราะความในวรรคหนึ่งก็จะเป็นหลักการตามมาตรา ๒๓๕ วรรคสาม แล้วค่อยมาเขียนในวรรคสองเพื่อจะรับกรณีตามวรรคหนึ่งเลย โดยไม่จำเป็นต้องไปซ้ำความในวรรคหนึ่งอีกครั้ง

ประธาน : มาตราอะไรนะ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๒๓๕ ครับ

ประธาน : ไม่ต้องเขียนเลยสิ เพราะถ้าเขียนคุณต้องไปเขียนหมดทุกฉบับ เพราะในนั้นเราเขียนไว้ละเอียดแล้วไม่ใช่หรือ มีอะไรที่จะต้องเอาออกอีกไหม

นายอัชพร จารุจินดา : วรรคสองมันมีปัญหาว่าคือมันเขียนที่ใช้ในองค์กรอิสระ มันจะมาใช้กับอันนี้ได้ด้วยหรือไม่

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : กราบเรียนท่านประธานครับ คือจะเหลือกรณีวรรคสองที่จะต้องให้มีการแต่งตั้งกรรมการแทนครับ

ประธาน : เพราะฉะนั้นถ้าจะเขียนก็เขียนเฉพาะวรรคสอง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในส่วนของเรื่องการหยุดปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรอิสระ ก็ใช้ของศาลรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๔ มา แล้วในมาตรา ๒๑๘ วรรคท้ายในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓๕ วรรคสาม ถ้ามีจำนวนเหลืออยู่ไม่ถึงครึ่ง ให้นำความในมาตรา ๒๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นก็ไม่ต้องเขียนเลยสิ ใช้ได้อยู่แล้ว

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : มันมีประเด็นอย่างที่ท่านอัชพรว่าครับ ว่าเขียนไว้ในองค์กรอิสระแล้วของสิทธิมนุษยชนเราเขียนบอกให้มีกฎหมายเฉพาะมันเอามาใช้เลยได้หรือเปล่า เพราะอันนี้มันเขียนไว้ต่างหาก

ประธาน : เฉพาะลักษณะคุณสมบัติที่มา

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายอัคร จารุจินดา : คือมาตรา ๒๑๘ วรรคแรกพูดถึงเรื่องการพ้นจากตำแหน่ง จะมีด้วยเหตุอะไรบ้าง แล้วมันก็ไปต่อท้ายในอีกวรรคหนึ่งว่าให้เอามาตรา ๒๐๘ ของมาตราของ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมาใช้ด้วย มันก็เลยแปลว่าการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุเหล่านี้ถึงจะเอา มาตรา ๒๐๘ มาใช้ ทีนี้พอคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ เราเขียนในรัฐธรรมนูญว่าการพ้นจาก ตำแหน่งให้เป็นไปตามกฎหมายของตัวเอง มันก็เลยไม่แน่ใจว่าเอาเฉพาะวรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญ ในมาตรา ๒๑๔ มาใช้เฉพาะวรรคเดียวได้หรือไม่ เดียวจะตีความในอนาคตต่อไปว่า ไม่ใช่ อันนั้น ใช้สำหรับองค์กรอิสระอย่างเดียว กรรมการสิทธิมนุษยชนฯ การพ้นจากตำแหน่งต้องมาดูใน กฎหมายเฉพาะ เมื่อไม่ได้เขียนไว้ก็ไม่ได้ ก็เลยกังวลใจตรงนี้ก็เลยมาเขียนในวรรคสองไว้ แต่วรรคหนึ่งไม่ต้องเขียนก็ได้เพื่อไม่ให้ตีความ

ประธาน : มาตราอะไรวรรคหนึ่ง เราเอามาจากมาตราอะไรของรัฐธรรมนูญ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๒๓๕ ครับ

ประธาน : มาตราไหนที่บอกให้เอามาตรา ๒๑๔ มาใช้

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๒๑๘ ครับ

ประธาน : (๗) ของมาตรา ๑๗ มันมีอยู่ในมาตรา ๒๑๘ มาตราอะไรที่เราพูดถึง ประธานออกจากตำแหน่ง

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๑๗ วรรคสองครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : รัฐธรรมนูญจะใช้มาตรา ๒๐๘ วรรคสอง แล้วเอามา ใช้กับองค์กรอิสระด้วยตามมาตรา ๒๑๘ วรรคสอง มันเอาตามกรณีของศาลรัฐธรรมนูญมาใช้กับ องค์กรอิสระ แล้วกรณีตาม (๗) ของมาตรา ๑๗ คือกรณีตาม (๖) ของมาตรา ๒๐๘ ต้องพ้นจาก ตำแหน่งเพราะเหตุตามมาตรา ๒๓๕ ซึ่งตรงนั้นบอกให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็เลยมาเขียนมาตรา ๒๑๘ ตามวรรคสี่ไว้ในองค์กรอิสระ

ประธาน : มาตราอะไรที่เราบอกให้มีปัญหาว่าลาออกหรือไม่ของรัฐธรรมนูญ ให้ใครเป็นคนวินิจฉัย ให้คณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยหรือ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๒๐๘ วรรคสี่ครับ

ประธาน : เขียนอย่างนี้ได้ไหม

นายอัคร จารุจินดา : ได้ครับ ตอนนั้นนึกไม่ออก ความจริงที่เขาต้องการ คือกระบวนการสรรหาเท่านั้นเอง ส่วนอย่างอื่นมันต้องเหมือนกันกับของคนอื่น

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : แต่ของเรามีต่างกับเขาตรงคณะกรรมการสรรหาของเราเฉพาะเรื่องนี้ มันจะเอาเพียงครึ่งเดียว อันอื่นเราก็ไม่ต้องเขียนเพราะถือว่าเป็นองค์กรอิสระ จดไว้ให้ดี ๆ ถามว่า อันอื่นทำไมเราไม่ต้องบอกย้อนกลับไปหารัฐธรรมนูญ บอกว่าอันนี้ที่ต้องย้อนกลับไปหารัฐธรรมนูญ เพราะว่าในรัฐธรรมนูญบอกว่าการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นเวลาเรา เขียนกฎหมายเราจึงต้องเขียนว่ามันก็พ้น พ้นเหตุเดียวกับรัฐธรรมนูญ ย้อนกลับไป เวลาคุณถูกเขาซักว่า แล้วเรื่องอื่น ๆ ทำไมไม่เขียน เรื่องนี้ทำไมไม่เขียน ก็บอกมันมีอยู่ในรัฐธรรมนูญแล้ว เพราะอันนี้ มันเป็นองค์กรอิสระ แล้วทำไมเขียนอันนี้ ก็เพราะองค์กรอิสระอันนี้เขียนเอาไว้ ความจริงที่เรา เขียนนั้นไม่ได้มุ่งหมายถึงพวกนี้หรอก เรามุ่งหมายถึงเหตุอื่น ๆ แต่ตอนนี้เรานึกไม่ออกว่าเหตุอื่น ๆ มันจะมีอะไร ก็เอาเท่าเดิมไปก่อน

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ เขียนอย่างนี้แล้วแปลว่าองค์กรอิสระอื่น องค์กรอิสระทั้งหลายเวียนกันเป็นประธานกรรมการได้ไหมครับ

ประธาน : ไม่ได้ ออกเลย

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ขออนุญาตครับ ที่ท่านภัทรพูดผมก็สงสัยเหมือนกัน เพราะผมดูแล้วมีเฉพาะประธานศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้นที่บอกว่าลาออกจากตำแหน่ง ให้พ้นจาก ตำแหน่งตุลาการไปด้วย มาตรา ๒๐๘ ครับ แต่ว่าองค์กรอิสระ

ประธาน : องค์กรอิสระมันอยู่ในมาตรา ๒๑๘ วรรคสอง ให้นำความใน มาตรา ๒๐๘ วรรคสอง

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : อันนั้นรู้สึกจะอยู่ในวรรคหกครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : เพราะศาลรัฐธรรมนูญอยู่ใน (๖) ครับ

ประธาน : อยู่ในมาตรา ๒๐๘ วรรคสอง และมาตรา ๒๑๘ เราให้อามาตรา ๒๐๘ วรรคสอง มาใช้บังคับกับทุกองค์กร

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ อีกประเด็นหนึ่งเมื่อสักครู่ที่เราแก้ไข มาตรา ๑๘ ลักษณะจะคล้าย ๆ กันกับที่เราพิจารณาเมื่อสักครู่นี้ คือมันมีอยู่ในมาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๐๓ บอกว่า ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของ คณะกรรมการสรรหา ทีนี้เราจะเอามาใช้คล้าย ๆ กันไหมครับ หรือว่าเราจะแยกไปอย่างที่เรเขียน

ประธาน : แล้วให้ใครเป็นสำนักงานเลขาฯ ของคณะกรรมการสรรหาชุดนี้ ไม่ใช่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาใช้ไหม เพราะว่ามันมีกระบวนการจะไปเลือกเอ็นจีโอ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ  
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ปีทมา ๓/๕

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตหารือหนึ่งครั้ง คือที่ผ่านมากฎหมายลูก เขาก็จะพยายามลอกที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญมา คล้าย ๆ เหมือนกับให้มันลอยตัวเป็นอิสระ เพื่อเวลาที่ยังอำนาจไป กฎหมายลูกยังอยู่มันจะได้ใช้ได้ ทีนี้เราโยงกลับไปแบบนี้หมายความว่า ถ้ารัฐธรรมนูญไปก็ไปด้วยกฎหมายพวกนี้ หรือถ้าไม่ไปมันก็จะขาดความไปอะไรอย่างนี้หรือเปล่า

ประธาน : มันอาจมีได้ แต่ถ้าเราเอารัฐธรรมนูญเรามาเขียนไว้ในนี้หมดยาวเลยนะ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : รัฐธรรมนูญไปแต่ตัวกฎหมายอยู่ แล้วมันก็จะเดินไปได้ งานก็จะเดินไปเพราะมันอยู่ครบหมด

นายภัทร คำพิทักษ์ : ตกลงเมื่อสักครู่นี้เราเอาสำนักงานเหมือนเดิมใช้ไหมครับ เพราะผมไปดูมาตรา ๒๐๘ เขาบอกในกรณีมีปัญหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่ง ใช้อำนาจคณะกรรมการสรรหามาตรา ๒๐๓ เป็นคนวินิจฉัยใช้ไหมครับ พอกลับไปดูมาตรา ๒๐๓ เขาให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ถ้าเรากลับไปที่สำนักงานมันก็มีปัญหาอย่างที่ท่านประพันธ์ว่า มันจะมีนอกมีในกันไหม หรือถ้าเราตัดมาทางสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาซึ่งเขามีหน่วยธุรการ ตรงนี้อยู่แล้วเขาจะโอเคไหมครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : ก็ต้องแก้ตั้งแต่แรก

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : อยู่มาตรา ๑๐ ครับ

ประธาน : คุณไปแก้เป็นสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาแล้วกัน แล้วก็มาแก้มาตรา ๑๘ ด้วย เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึง ๒ คน ๒ คนก็ทำงานได้ อาจจะก้าวหน้ายิ่งกว่าที่มีหลายคน ต่อไปมาตรา ๒๑

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๒๑ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๗ ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๑๑ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกบุคคลมาเป็นกรรมการแทนผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้ว เสนอต่อประธานวุฒิสภา ไม่ว่าจะกรรมการจะพ้นจากตำแหน่งในระหว่างที่ไม่มีสภาผู้แทนราษฎรด้วยเหตุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ สภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ หรือเหตุอื่นใดก็ตาม

ประธาน : อันนี้เขาเขียนมาใช้ใหม่ แล้วในรัฐธรรมนูญเรามีใหม่ว่าวุฒิสภาประชุมได้เพื่อเลือกตั้งเพื่อความเห็นชอบคน เขาเขียนไว้ที่ไหนหรือเปล่า มาตราอะไร

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : มาตรา ๑๒๖ ครับ ในระหว่างไม่มีสภาผู้แทนราษฎรไม่ว่าด้วยเหตุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ สภาผู้แทนถูกยุบ หรือเหตุอื่นใด จะมีการประชุมวุฒิสภามิได้ เว้นแต่ (๒) กรณีที่วุฒิสภาต้องประชุมเพื่อทำหน้าที่พิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ผมเข้าใจว่าเขาเขียนมานี้เพราะว่าจะมีองค์ประกอบกรรมการสรรหามีประธานสภาผู้แทนราษฎรอยู่ กับผู้นำฝ่ายค้านฯ แต่เราเขียนไว้ว่าถ้าไม่มีก็ไม่เป็นไร ไม่มีก็เอาตามที่มี

ประธาน : มาตรา ๒๒ ครับ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๒๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

การประชุมคณะกรรมการนอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่  
คณะกรรมการกำหนด

ประธาน : ผ่านครับ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๒๓ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน  
ทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไข  
การละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน  
ต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอ  
ต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน

(๓) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน  
ต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ  
หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๔) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงาน  
สถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

(๕) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

(๖) ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความร่วมมือแก่บุคคล หน่วยงานของรัฐ และ  
ภาคเอกชนในการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้และพัฒนาความเข้มแข็งด้านสิทธิ  
มนุษยชน

(๗) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กร  
เอกชน และองค์กรระหว่างประเทศในด้านสิทธิมนุษยชน

(๘) ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภา

(๙) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาเกี่ยวกับ  
การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๑๐) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๑) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบ  
รัฐธรรมนูญนี้

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

(๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น

ในกรณีจำเป็นคณะกรรมการจะแต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ได้

ประธาน : นี่ไม่ได้ เพราะว่าคัดเลือกแทบตาย ไปถึงนี้ไปนั่งกระดิกเท้าอยู่สรุปแล้วตั้งคนมาทำงานแทน

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ในข้อ ๙ เสนอความคิดเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการเข้าเป็นภาคีสันติสัญญา อันนี้คือ ๑ หน้าที่ใช้ใหม่คะ อันที่ ๒ คือต่อโดยรวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ดิฉันคิดว่าการเข้าเป็นภาคีเราก้เข้าคนเกือบครบแล้ว แต่ตอนนี้สิ่งที่สำคัญอาจจะเรื่องของการปฏิบัติตนในฐานะเป็นภาคีอันนั้นมีความสำคัญ เพราะบางครั้งก็ไม่ได้บอกว่าต้องทำอะไรหรือว่าแนวปฏิบัติก็อาจจะไปกลัวเขาหมด หรือเชื่อเขาหมด มันก็ไม่ใช่ มันต้องวิเคราะห์สถานการณ์ของเรากับอะไร เราจะเขียนอย่างไรให้สะท้อนถึงว่าถ้ามีภาคีใหม่ที่จะเข้าก็เสนอแนะ แต่ว่าในสถานการณ์ที่เราเป็นอยู่ขณะนี้ในภาคีต่าง ๆ เราควรจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร อันนี้น่าจะเป็นหน้าที่ของเขานะคะ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เกี่ยวกับเรื่องนี้ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องของสิทธิมนุษยชนที่กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ เขาจะมีเจ้าหน้าที่ที่ดูแลเรื่องนี้โดยตรง ที่เขาจะมี connection กับองค์การระหว่างประเทศในคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม ECOSOC ต่าง ๆ มันจะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะฉะนั้นผมอยากจะเห็นข้อความอะไรที่มีเกี่ยวข้องกับทางกระทรวงการต่างประเทศ เพราะว่ากระทรวงการต่างประเทศจะเป็นหน่วยงานที่ติดต่อโดยตรงตลอดเวลาเลยกับหน่วยงานเกี่ยวกับองค์กรที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เพราะฉะนั้นผมดูตามข้อต่าง ๆ แล้วมันไม่มี แล้วอีกอันหนึ่งที่อยากจะเห็นคือการที่เขาจะต้องมี interaction กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เขาจะต้องไปรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยในหน่วยงานระหว่างประเทศ เพราะว่าอันนี้เราดูแล้วอำนาจหน้าที่ของเขาไม่มีในส่วนนี้เลย ยังไม่เห็นนะครับ เพราะจริง ๆ แล้วเราต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการที่เราจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับองค์การระหว่างประเทศอย่างมากเลยนะครับ เพราะจะทำให้เกี่ยวข้องกับภาพพจน์ของประเทศไทยเกี่ยวกับด้านสิทธิมนุษยชน

ประธาน : ฝ่ายไทยนี้เคยใช้คำว่าบริบทใหม่

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ใน (๓) รัฐสภาก็จะลอกมาจากรัฐธรรมนูญ ที่นี้ในรัฐธรรมนูญนี้รวมตลอดทั้งการแก้ไข ในรัฐธรรมนูญเขียนว่า รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย คือถ้าจะลอกก็น่าจะเอามาให้ครบ แก้ไข ปรับปรุง

ประธาน : เมื่อสักครู่นี้คุณจรีว่ามั่นคือ (๓) หรือเปล่า

นางจรี วิจิตรวาทการ : ก็มีส่วนที่เกี่ยวกันค่ะ แต่ดิฉันอ่านเนื้อหาของข้อ ๙ เปรียบเสมือนว่าเราไปโฟกัสในเรื่องของให้คำแนะนำเรื่องเข้าเป็นภาคี ที่นี้มีพวกพันธมิตรที่ติดตามมาในการที่เป็นภาคี เราจะปฏิบัติอย่างไร เราจะอะไร กระทรวงการต่างประเทศจะรู้ดีในเรื่องของเวลาเป็นตัวแทนอยู่ต่างประเทศที่จะเสนออะไรต่ออะไร แต่ว่าโดยทั่วไปแล้วเขาก็จะให้ความสำคัญกับกรรมการอิสระ อย่างเช่นกรรมการสิทธิมนุษยชนว่ามีที่ทำอะไรเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เพราะฉะนั้นเขาควรจะต้องรู้สิ่งเหล่านี้เพื่อให้คำแนะนำปรึกษากับทางรัฐบาล ในกรณีที่รัฐบาลทำไม่ถูก อย่างสมัยที่มีการฆ่าตัดตอน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนฯ ก็ไม่ควรจะนั่งเงียบเฉย ๆ ไม่ได้แสดงบทบาทที่ทำอะไร ควรจะต้องมีการให้คำแนะนำตักเตือนว่าไม่ควรจะดำเนินการต่อ เพราะว่าภาพลักษณ์ในต่างประเทศจะไม่ดี แล้วก็ผิดต่อภาคีอนุสัญญาต่าง ๆ ที่เรามีอยู่ด้วยที่ดิฉันพูดคือพยายามจะให้เขามีบทบาทในลักษณะที่ active กว่าที่จะทำ บทบาทในการที่จะช่วยเป็นหูเป็นตา ที่รัฐบาลท่านอาจจะยุ่งเกี่ยวกับเรื่องอื่น แล้วอาจจะละเลยเรื่องเหล่านี้ เพราะฉะนั้นการที่มีกรรมการชุดนี้เขาควรจะต้องมีบทบาทในการที่จะติดตามดูสถานการณ์เรื่องอะไรต่าง ๆ ใครจะไปรู้ว่าในอนาคตต่อไปจะมีรัฐบาลที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นเรื่องเป็นราวก็ได้ ก็อาจจะเป็นไปได้ อย่างในเรื่องของการฆ่าตัดตอนตอนนั้นมันไม่ถูกต้องแน่นอน แต่ว่ากรรมการสิทธิฯ ทำอะไรบ้าง แล้วถ้าถูกถามถูกอะไรหรือว่าถูกเชิญไปให้การเขาจะมีที่ทำอะไร โดยทั่วไปแล้วดิฉันคิดว่าองค์กรระหว่างประเทศก็พึ่งรัฐบาล แต่เขาก็คิดว่าถ้าฝ่ายรัฐบาลกระทรวงการต่างประเทศก็ต้องพูดแต่เรื่องดี แต่กรรมการสิทธิฯ เขาอาจจะให้เครดิตมากกว่าว่าเป็นกลางกว่า ตรงนี้ดิฉันคิดว่ามีความสำคัญค่ะ

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผมอยากจะเรียนหรือครับว่าหน้าที่และอำนาจในมาตรา ๑) กับ (๓) ครับ (๓) นี้เป็นเรื่องบทบาทในการที่จะเสนอแนะมาตรการหรือว่าวางระบบต่าง ๆ ในเชิงภาพรวมใหญ่เพื่อจะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิ แต่เรื่อง (๑) ดูเหมือนจะเป็นเรื่องเป็นราย ๆ เป็นเหมือนกับทำตัวเป็นเจ้าพนักงานที่จะเข้าไปตรวจสอบ ไปดูข้อเท็จจริง แล้วก็ไปเสนอแนะมาตรการป้องกันหรือแก้ไขแล้วก็เยียวยาเป็นราย ๆ ไป

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ที่นี้ที่เราเคยหารือกันมาก่อนในชั้นร่างรัฐธรรมนูญนี้ ก็อยากจะเห็นเขาทำงานในเชิงระบบ ในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาาระบบมากกว่าที่จะไปเป็นราย ๆ เพราะเขาไม่มีคนมาก มีแค่ไม่กี่คน แล้วเรื่องเหล่านี้กว่าจะได้เป็นชิ้นเป็นอันแต่ละรายก็มีข้อมูลลึกลับซับซ้อนเยอะมาก ก็เลยเรียนเสนอว่าจะเป็นอย่างไหนถ้าเรายกหน้าที่ของเขาข้อ ๓ ให้กลายเป็นข้อ ๑ แล้วเอาข้อ ๑ ลงมา อยู่ข้างล่างเสีย คืออย่างน้อยในเชิงว่ามาเริ่มอ่านก็จะบ่งชี้ว่าบทบาทหน้าที่ของคุณที่ควรจะทำ ก็คือการไปพัฒนาระบบกฎหมาย ระบบนโยบาย ระเบียบอะไรต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการส่งเสริม ค้ำครองและจะได้ป้องกันไปด้วยในตัว มากกว่าจะไปเป็นข้อ ๑ ปูบขึ้นมาก็ตรวจสอบรายงาน มันจะนำไปสู่ mindset แบบประเภทจะต้องเป็นเจ้าของที่ เจ้าพนักงานเสียเลย แทนที่จะเป็นคน ไปคิดในเชิงนโยบาย ในเชิงวิเคราะห์เชิงโครงสร้างของปัญหาของมัน อันนี้ผมเลยเรียนถามความรู้ว่าจะดีไหมครับ

ประธาน : คือเขาเรียงตามที่รัฐธรรมนูญเราเรียงไว้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : แต่ถ้าเรากลับมันก็ได้ผิดอะไรใช้ไหมครับ เพราะเรา ไม่ได้เอามาขัดกับตัวรัฐธรรมนูญเขียน เพียงแต่เราเจตนาโดยเป็นนัยแฝงไว้เฉย ๆ ว่าอยากจะดึงให้คุณไปทำงานเชิงระบบมากกว่าที่คุณจะไปทำตัวเป็นคนไปไล่ตรวจ ไล่สอบ แล้วเดี๋ยวก็ไปชนกับผู้ตรวจการแผ่นดินในพื้นที่อื่น ทะเลาะกันอีกครับ

ประธาน : (๖) (๗) (๘) (๙) นี้

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : อันนี้ก็ไปพิจารณาใช้ ๒ ส่วนครับ คือร่างที่ กสม. เสนอ กับประเด็นที่ไปตรวจสอบอำนาจหน้าที่ที่ร่างที่ผ่านกอง ๑ ครับ

ประธาน : เขียนอย่างนี้เกินไปไหม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : คงกลัวเป็นฝรั่งมากไปกระมังครับ เลยต้องมีให้ คำนึงถึงวัฒนธรรมประเพณี

ประธาน : ใช่ ผมกลัวว่าพอใครเขาทำอะไรกันก็จะแห่ตามเขาไป แล้วความเป็นชาติ มันไม่เหลือนะ เมื่อไรถ้ามันเลิกประเทศแล้วเป็นชาติโลกอย่างนั้นก็ค่อยว่ากันไป แต่ขนาดในแต่ละประเทศที่เราเรียกว่าชนเผ่าดั้งเดิม ชาติพันธุ์ยังต้องสงวนไว้ มันกินไปไม้ดื่บกินอะไร นั่นก็ เรื่องของเขา จะนอนอยู่ในป่าก็เรื่องของเขา ไม่ใช่จะมาเที่ยวได้แสบกับเรา จะต้องนอนตีกมีกรงขัง อย่างคนอเมริกันอยู่ตลอดเวลา แล้วผมรู้สึกว่าพอใครเขามาเป็นก็ทำท่าจะไปอย่างนั้นทุกที ลืมกำพิศหมด เขียนเตือน ๆ ไว้หน่อย

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ข้อ ๙ นี้ถ้าสมมุติเราตัดคำว่า เข้าเป็นภาคี ถ้าสมมุติเกี่ยวกับการเป็นภาคีสันติสัญญา คือเข้าเป็นภาคีเราจะพิจารณาแต่การเข้าไป ตอนนี้นั้นก็ไม่ได้มีอะไรใหม่อีกที่จะต้องไปเข้าดิฉันคิดว่านะคะ แต่การเป็นภาคีเฉย ๆ หมายถึงว่า ในระหว่างที่เป็นภาคีนี้มันมีเรื่องเยอะแยะเลยที่เราจะต้องวางตัวให้ถูกกติกาต่าง ๆ ที่เขาพูดถึง หรือการที่เขามาตรวจสอบเราหรือเราจะไปโต้ตอบอย่างไร มันต้องรักษาตามที่เราเขียนไว้ คณะกรรมการต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย และจุดยืนของประเทศ ผลประโยชน์ของประเทศในหลาย ๆ เรื่อง มันเป็นอย่างนั้น ในอนุสัญญาบางเรื่องจะเห็นชัดเจนว่า บางทีกรรมการที่มาจากหลาย ๆ ประเทศเขาไม่เข้าใจบริบทของไทย แล้วก็วิธีที่จะสอบถาม หรือจะให้ชี้แจงนี้มัน cultural bias เพราะฉะนั้นคนที่เป็นอย่างนี้ต้องเก่ง ต้องมีวิธี

ประธาน : เอาอย่างนี้ได้ไหม เข้าเป็นหรือปฏิบัติตามภาคี

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ : เป็นพันธกรณีดีไหมครับท่าน เข้าเป็นภาคีหรือปฏิบัติตามพันธกรณี

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เราใช้คำว่าอนุวัติตามหรือเปล่าครับ เห็นในหนังสือเกี่ยวกับสัญญาที่ใช้คำว่าอนุวัติ และเราจะใช้คำว่าสันติสัญญาหรือว่าเป็นหนังสือสัญญาหรือครับ เพราะเราไปเปลี่ยนเป็นหนังสือสัญญาครั้งที่แล้ว

ประธาน : ดีครับ ทั้ง ๒ อันจะได้คำนึงถึงประเพณีอันดีงามของไทย เมื่อเข้าฟังข่าว Spring News เรื่องที่เขากำลังฮือฮากันใน social media เรื่องเอาทัศนคติไปขายขนมครก ขายส้มตำอะไรนั่น ใครเห็นบ้างไหม นี่เขากำลังจะตีกันทั้งเมืองแล้วนะ พวกหนึ่งบอกว่ก็สนุกดี อีกพวกหนึ่งบอกเอาวรรณคดีของเราไปปู้ยี่ปูยำ บังเอิญ Spring News มันเอียงไปในข้างที่เห็นด้วยว่าเอาไปใช้ได้ ก็พยายามยกตัวอย่างว่าที่หนังยักษ์วัดโพธิ์กับยักษ์วัดแจ้งก็เห็นเล่นกันก็ไม่เห็นเป็นอะไร หนุมานสู้กับมนุษย์มดแดงก็ไม่เห็นเป็นอะไร แต่ว่าลักษณะของหนัง ๒ เรื่องนั้น เป็นลักษณะถึงจะเป็นตลกแต่ก็เป็นตลกในหน้าที่ของยักษ์ หน้าที่ของหนุมานที่รบ แต่นี่คล้าย ๆ เอาตัวทัศนคติมาขายขนมครก เช่นรถส้มตำไถ่อย่าง วิ่งซึกว่าวเล่นอะไรอย่างนี้ ผมดูแล้วมันก็ออกจะเกิน ๆ ไปเหมือนกัน คนที่เขาเล่นโชนมาก่อนดี ๆ คุณนิวัติแกไม่อยู่แล้ว ถ้าแกอยู่แกคงเอาตายเป็นเหมือนกัน

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ เขาอาจจะคิดว่าทัศนคติมีหลายมือ จะได้ขายอย่างมีประสิทธิภาพ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : แล้วเขาไปอ้างถึงหนังสือคนเดียวว่าพระนางอุมาเทวีก็ยังคงเอามาทำเป็น content ที่จะโฆษณาอินเดีย แต่เขาก็ทำในลักษณะที่เคารพนับถือ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คนทำเขาได้รางวัลนานาชาตินะครับ เขามี creative idea มาก คนที่สร้างชุดนี้มาครับ เด็กคนนี้เขาได้รับรางวัลนานาชาติมา เก่งมาก แล้วก็มีความคิดที่สร้างสรรค์ แล้วเขาก็บอกว่าน้ำลายกับน้ำเหงื่อมันออกมาที่มันต่างกัน เขาต่ำเลย คนกว่าจะคิดออกมาได้นี้ มันคือน้ำพักน้ำแรงเขา แต่น้ำลายที่พูดมานี้แล้วก็นั่งอยู่ในตึกนี้ไม่ได้ทำอะไรเลยก็มาวิจารณ์ผลงานเขา แล้วผมเห็นด้วยว่ามันไม่เสียอะไรเลย และโฆษณานี้ก็เป็นโฆษณาเฉพาะกิจ เดียวก็หายไป ก็เหมือน ทศกัณฐ์ที่เมื่อก่อนก็มีเรื่องมดแดง หนุมานอะไรต่าง ๆ เดียวก็ผ่านไป มันไม่ได้อยู่คงทนถาวรอยู่ใน ศิลาจารึกที่ไหน ก็ให้ต่างชาติเขาดูว่าของไทยก็มีอะไรดี ๆ โดยเอาตัวลักษณะประจำชาติเรามาเล่นหน่อย ไม่เห็นต้องเดือดร้อนอะไรเลย ผมก็หัวใหม่พอสมควรครับ

เลขาธิการ (นายปกรณ์ นิลประพันธ์) : สมัยผมเด็ก ๆ จำได้ว่ามียาสีฟันอันหนึ่ง เอาทศกัณฐ์มา พยายามทำไม่ยอมอะไรนี้ครับ ก็ไม่เห็นมีปัญหาอะไรเลย

ประธาน : ว่าแต่ดูหนังเรื่องนี้หรือยัง ทำทางลักษณะเป็นไปในทางบ๊อง ๆ มากกว่า

เลขาธิการ : ในทัศนะผมคือไม่ได้ทำลาย เพียงแต่เอามา acting แทนคนไทยเท่านั้นเอง

ประธาน : นี่ก็นานาจิตตัง

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ พรรคท้ายที่ท่านอาจารย์เพิ่มเติมเข้ามา ผมว่าเอาสัก ๒ วงเล็บดีไหมครับ คือ (๖) กับ (๘) อันที่ ๓ มันเป็นการเสนอแนะต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี ซึ่งก็เป็นงานที่เขาทำอยู่แล้ว ทีนี้ผมว่าถ้าเราใส่ไปใน (๓) ตอนท้ายเดียวจะทำให้เขาอึดอัดใจเปล่า ๆ แต่ว่าการที่เขาจะไปร่วมมือกับใคร คือให้คำนึงถึงวัฒนธรรมและประเพณี อันดีงามนี้ ผมว่า (๖) กับ (๘) ก็น่าจะเหมาะ แต่ (๓) คือเขาทำกันอยู่แล้ว และเวลาเขาเสนอแนะเราไม่ว่าเราจะอยู่รัฐสภาหรือคณะรัฐมนตรีเราก็เอาก็ได้ไม่เอาก็ได้

ประธาน : ความจริงอันนี้อยากจะพูดถึงบริบทของสังคมไทยด้วยว่าที่ฝรั่ง มีกฎหมายอะไรต่ออะไรหลายอย่างได้ เพราะคนของเขามีวินัยและซื่อสัตย์สุจริต มันมีกฎหมาย ฟอกเงินได้ ชาวบ้านไม่เดือดร้อนเลย แต่กฎหมายฟอกเงินของไทย นี่กำลังเพิ่มขึ้นไปนี้ วันข้างหน้า จะเดือดร้อนทุกหย่อมหญ้า เพราะฉะนั้นที่อยากจะเขียนนี้คือเขียนว่าไม่ว่าคุณจะทำกฎหมาย หรืออะไรก็แล้วแต่ขอให้ถึงบริบทของไทยให้หนัก ๆ จะบอกว่าความไม่ตรงไปตรงมาของคนไทยนี้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ประไพพิศ ๔/๘

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

มันทำให้กฎหมายบางฉบับไม่ควรออก หรือต้องออกด้วยขอบเขตอันจำกัด ผมกำลังนั่งลุ่นอยู่ เขาจะเพิ่มเติมการเสียภาษีไม่ครบถ้วนนี้เป็นความผิดฐานฟอกเงิน หมด มันจับใครที่เถเงินได้ทุกคน ซึ่งน่ากลัวมากที่สุดทีเดียว เพราะว่าคนพวกนั้นก็โดยเฉลี่ยของคนไทยไม่ใช่เป็นคนที่คัดมาจากดาวอังคาร

นายภัทรระ คำพิทักษ์ : คำนี้มันคลุมไหมครับท่านอาจารย์ ผมเข้าใจถึง sense ที่ท่านอาจารย์พูดถึง แต่คำว่า วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงาม ลองช่วยกันคิดดูหน่อยว่ามีคำอะไร cover หรืออะไรทำนองนั้น คือผมรู้สึกที่ว่าวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามมันอาจจะไม่ตรงอย่างที่ท่านอาจารย์อยากจะได้

ประธาน : อยากจะเติมคำว่าบริบท ที่ถามว่ามีใช้ไหม บอกในรัฐธรรมนูญเราใช้มันใช้ได้ไหมคำว่า บริบท นี้ บริบทของชนชาวไทย บริบทใช้กับคนได้ไหม

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ถ้าใช้คำที่ชาวบ้านใช้กันคือวิถีชีวิตความเป็นไทยอย่างนี้ได้ไหมครับ

ประธาน : วิถีชีวิตเน้นไปที่บอกว่าคนไทยมีวิถีชีวิตในทางไกล คือบริบทในที่นี้หมายความว่าสถานะของไทยที่เป็นอยู่ในขณะนี้ยังไม่เหมาะที่จะทำอะไรหลายอย่าง

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : ขออนุญาตครับ คำว่า บริบท เป็นคำนามแปลว่า คำ ข้อความ หรือสถานการณ์แวดล้อม เพื่อช่วยให้เข้าใจความหมายของภาษาหรือของถ้อยคำอันนี้จากพจนานุกรมนะครับ

ประธาน : บริบทของสังคมไทย น่าจะได้ครับ สถานการณ์ใช้ไหมครับ

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : ใช่ครับ คำ ข้อความ หรือสถานการณ์แวดล้อม เพื่อช่วยให้เข้าใจความหมายของภาษาหรือของถ้อยคำ

ประธาน : ถ้าใครถามก็กระซิบบอกว่าคนไทยยังไม่ตรงไปตรงมาเท่าไร เชิญครับ

นายนครชิต สิงหเสนี : ขอบคุณครับ ผมนั่งอยู่ในที่นี้ผมเลยเข้าใจว่าเรากำลังหมายถึงอะไร แต่ผมเกรงว่าถ้ามันออกไปข้างนอกแล้วเราไม่มีโอกาสอธิบายอาจจะถูกคนวิพากษ์วิจารณ์ค่อนข้างมาก ผมคิดว่าปัญหาที่คนกำลังประสบคือเอาคำว่า rights กับ value มาปนกัน คือสิ่งหลาย ๆ อย่างที่เรากำลังเห็นทางตะวันตกทำหรืออะไรแล้วกำลังสืบไปเรื่อย ๆ มันเหมือนกับว่า value เป็น rights ที่เขาให้กับคนของเขา แต่มันไม่ใช่ universal ที่เราจะต้องไปทำตาม หรือถูกเขากดดันให้ทำตามได้ ก็เลยหวังตรงนี้ว่าคนหลายคนเอา rights ซึ่งทุกคนต้องเท่ากัน แล้วใน universal declaration ก็เขียนว่ามันเท่ากันหมด ไม่ว่าจะอยู่ในที่ไหนในโลก คนชาติอะไร ผิวสีอะไร เพศอะไร ซึ่งมันเป็น universal ส่วนที่เขากำลังเพิ่ม ๆ ให้นั้นมันเหมือนกับเป็นสิทธิที่เขาให้กับประชาชนของเขาตาม value ของเขา ซึ่งไม่ใช่สิทธิมนุษยชนในความหมายที่เราเข้าใจ ผมเลยเป็นห่วงตรงนี้นิดเดียวครับ

ประธาน : ถ้าอธิบายอย่างที่คุณนครชิตอธิบายเขาจะยิ่งเข้าใจได้ดีขึ้น ของบางอย่างนอกจากมันไม่ใช่ universal แล้วมันไม่มี value สำหรับสังคมไทยเราด้วยซ้ำไป ยกตัวอย่างเช่นสิทธิในการจับหัวพ่อแม่ แต่ของเราอาจจะเห็นว่าไม่ทัดเทียมกัน ลูกเจอหน้าพ่อทำไมลูกต้องไหว้ก่อนทำไมพ่อไม่ไหว้ลูกก่อนอะไรอย่างนี้ ซึ่งเรารับไม่ได้

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายบรรชิต สิงหเสนี : ผมเข้าใจ เพียงแต่คนที่จะ critical เขาจะมองว่าเรากำลัง qualified universal rights แล้วเรามา qualify ว่า This is the Asian way หรืออะไรอย่างนี้ เท่านั้นเองครับ

ประธาน : ก็ควรจะต้องมี Asian way เหมือนกัน ญี่ปุ่นก็รักษาคานอยู่บน เสื่อกระจูด ขึ้นไปบนดาวอังคารแล้วเสื่อกระจูดเขาก็ยังรักษาของเขาไว้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ คำว่า วัฒนธรรม บางอย่างเราก็นำมาจาก ตะวันตก อย่างเช่นการยื่นตรงเคาพธงชาติ มีประวัติมาว่าเรานำมาจากอังกฤษสมัยดั้งเดิม ซึ่งเมื่อก่อนนี้เราก็มีธงชาติแล้วเรานำวัฒนธรรมมาสมัย จอมพล ป. ต่อมากลายเป็นวัฒนธรรมที่เรา บอกว่าเป็นวัฒนธรรมอันดีของไทยที่ต้องเคาพธงชาติ ขณะนี้ก็มีเด็กมาทำทายแล้วว่าทำไม ต้องเคาพธงชาติ มันก็เกิดความขัดแย้งกันทางด้านวัฒนธรรมขึ้น บางอย่างมันก็ปนเปกันจน แยกไม่ออกแล้วเป็นของไทย ของฝรั่ง ของเทศ แจ็ก แชก พม่า มอญอะไรต่าง ๆ ก็ปนกันไปหมดแล้ว ถ้าเราเขียนไปมันยิ่งจำกัดตัวเองลงไปมากไหมครับ

ประธาน : ไม่นะครับ เราไม่ได้ไปบังคับว่าต้องนั้น เราบอกคำนี้ถึงด้วย เพราะว่า อย่าเที่ยวได้ไปเอาตามเขาทั้งหมด เพียงแต่คำนี้ถึง ไม่ใช่เขาบอกมากกราบพระ ๓ หนนั้นเล็ก มนุษย์ต้องทัดเทียมกัน เราก็จะได้บอกว่าถ้าเอ็งไม่กราบก็อย่ากราบ ข้าจะกราบมันเรื่องของข้า แล้วเราก็ไม่ได้เอามาหมดครับเอาเฉพาะอันที่มันเป็นดีงาม ถ้าวัฒนธรรมอะไรที่มันไม่ดีงาม ความจริงวัฒนธรรมแปลว่าของดีงาม แต่ประเพณีบางอย่างมันก็ไม่ค่อยดีงามเท่าไร เชิญครับ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ คณะกรรมการมีอำนาจขอให้หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว หรือบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แสดงความคิดเห็น หรือจัดส่งเอกสาร ให้คณะกรรมการได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือในมาตรา ๒๔ เขียน แต่ไม่ได้เห็นมีสภาพบังคับ แล้วเขียนไว้ทำไม

ประธาน : ให้อุ่นใจเล่น ไม่อย่างนั้นมันว่าแหว

นายบรรชิต สิงหเสนี : ท่านประธานครับ ผมติดใจคำว่า มีอำนาจขอ ฟังแล้ว ไม่ค่อยมีอำนาจเท่าไร ถ้าจะขอมันก็ไม่ใช่อำนาจ แต่ถ้าสั่งมันคืออำนาจ เลยไม่แน่ใจคำว่า อำนาจขอ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

เลขานุการ : มันไม่มีโทษครับ ถ้าใช้อำนาจมันน่าจะมีโทษตาม แต่อันนี้มันไม่มีโทษ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เขียนลอย ๆ อย่างนี้ท่านต้องไปตีความว่าถ้าเขียนว่าคณะกรรมการมีอำนาจ ถ้าใครไม่ส่งให้ก็ถือว่าขัดคำสั่งตามลหุโทษอะไรอย่างนี้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ใช้คำว่า ร้องขอ ไซ้ใหม่อย่างนี้

ประธาน : เขียนอย่างนี้อาจจะดีกว่า

เลขานุการ : คือมาตรานี้มันมีอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ ผมเคยถูกฝรั่งถามว่าทำไมหน่วยราชการของ you ทะเลาะกันหรืออย่างไร ถึงต้องไปสั่งคนนั้นคนนี่ คือโดย logic ของเขามันเป็นองคาพยพเดียวคือเป็นหน่วยงานของรัฐ มันไม่ใช่ว่าสั่งใคร แต่ทุกคนต้องร่วมกันทำงาน เขาก็เลยสงสัยว่าอันนี้เขียนอย่างนี้มันหมายความว่าแต่ละองค์กรของ you ทะเลาะกันหรืออย่างไร ก็เลยบอกเขาว่าของเราเป็นนิติบุคคลแยก ก็แก้ตัวไปเรื่อย ๆ ว่าของเราเป็นนิติบุคคลแยกต่างหากจากกัน ฉะนั้นเวลานั้นก็ต้องอย่างนี้ ไม่เหมือนของฝรั่งซึ่งรัฐเป็นนิติบุคคล แล้วคนอื่นเป็นองคาพยพของนิติบุคคลอันเดียวกันครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายเจียรชัย ณ นคร : ท่านประธานครับ ผมตั้งใจตรงคำว่าบุคคลใดคือหมายความว่า คือใช้บุคคลใดมันก็ cover ตัวข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างไปแล้วหรือเปล่า แล้วก็บุคคลใดไม่เจตนา หมายถึงตัวประชาชนทั่วไปหรือเปล่าครับ คือผมยังนึกอยู่ในใจว่าตัวกรรมการสิทธิมนุษยชนมีสิทธิอะไรตามกฎหมายที่ไปเรียกประชาชนทั่วไปมาให้ถ้อยคำกับตัวเอง

ประธาน : ถ้าไม่ให้เขามีเขาก็ทำหน้าที่ไม่ได้

นายเจียรชัย ณ นคร : ถ้าไม่ให้ มีโทษไหมครับ

นายอัชพร จารุจินดา : จริง ๆ มันจะมีมาตรา ๕๙ อีกมาตราเรื่องอำนาจเรียกบุคคล

ประธาน : มีไหม

นายอัชพร จารุจินดา : มีครับ อันนี้อาจจะทิ้งไว้ก่อนแล้วดู อันนี้คือเขาขอคงเป็นอำนาจทั่ว ๆ ไปที่ทำหน้าที่อื่น ๆ แต่อำนาจที่เขาจะเข้าตรวจสอบก็มีอำนาจเรียกอีกอันหนึ่ง อันนั้น มีโทษ อันนี้คงเป็นทั่ว ๆ ไป

ประธาน : เขียนอีกแบบหนึ่ง คือถ้าไม่ผิดมันก็ฝ่าฝืนกฎหมาย มีผิดวินัย ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เดี่ยวค่อยดูมาตรา ๒๙ หรือ

เลขานุการ : มาตรา ๕๙ ครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ เรื่องของการแสดงความคิดเห็นนี้ผมยังคิดว่ามันบังคับกันได้ คือถ้าให้ถ้อยคำผมยังคิดว่าเรื่องการที่เราคิดว่าอย่างไร แล้วเราบอกว่าให้ต้องแสดงผมเลย ถ้าเกิดว่าให้ถ้อยคำผมเข้าใจ แต่พอบอกว่าต้องแสดงความคิดเห็น

ประธาน : เขาก็เชิญมา ถามว่าอาจารย์เห็นว่าอย่างไรเรื่องนี้ ละเมิดหรือไม่ละเมิด อาจารย์ตอบได้หลายอย่าง ยังไม่ได้คิด นึกไม่ออก

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ถ้ากฎหมายถ้าเป็นพยานมันคือเรื่องของการไป คือบังคับให้ไป แต่ว่าไปพูดก็เป็นอีกอันหนึ่ง คือผมยังคิดว่าอย่างกรณีนี้มันน่าจะเป็นเรื่องของการที่ให้ความร่วมมือในเรื่องของการให้ข้อมูลอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ที่นี้ถ้ามองแบบทั่ว ๆ ไป คงเป็นลักษณะแบบนั้น แต่พอบอกว่าให้แสดงความคิดเห็น ผมเลยรู้สึกว่ามันเป็นเฉพาะตัว ว่าเราคิดเห็นอย่างไร แต่ว่าถ้าบอกว่าให้ท่านให้ข้อมูลให้อะไรต่อหน่วยงานผมคิดว่าโอเค แต่ว่าพอบอกมันเป็นเสรีภาพที่เราจะคิดเห็นอย่างไรหรือไม่

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : เราก็มีสหิทธิปฏิเสธ ถ้าเราจะให้ความร่วมมือ สมมุติเขาถามมาอย่างนี้ว่า มันเกิดเหตุอย่างนี้ในฐานะที่อาจารย์สอนกฎหมายอยู่ กฎหมายที่มันมีอยู่มันพอหรือยัง อาจารย์จะตอบก็ได้ ไม่ตอบก็ได้

นายอุดม รัฐอมฤต : ผมเคยถูกเชิญไปให้ข้อมูลว่าการกล่าวอย่างนี้เข้าข่าย ผิดมาตรา ๑๑๒ ไหม ผมบอกว่าจะแสดงอย่างไร พูดแล้วมันก็ผูกคอตัวเอง คือหลายกรณีที่เป็นพอให้แสดงความคิดเห็น บางเรื่องก็ให้ได้ แต่บางเรื่องก็รู้สึกว่าหนาว ๆ ร้อน ๆ

ประธาน : อันไหนมันหนาว ๆ ร้อน ๆ เราก็ก้มหน้าเสีย คลุมโปงเสียไม่พูด ผ่านไปก่อน อ่านมาตรา ๒๕ เลย

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๒๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๓ คณะกรรมการอาจเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้ เมื่อเห็นว่ามีกรณีดังต่อไปนี้

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ

(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครองกระทบต่อสิทธิมนุษยชน และมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง

ประธาน : อันนี้ที่เขาอยากได้มาก คือเขาเพิ่มมาใหม่ ในรัฐธรรมนูญเราไม่มีใช้ใหม่

นายอัชพร จารุจินดา : ตัดออกด้วยซ้ำไป เดิมเรามีในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เราตัดออกเอง แล้วเขาจะมาเติมใส่มันก็คงไม่ได้ ชัดแย้งกับเจตนารมณ์

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือกรณีซึ่งเห็นว่ากฎหมายอะไรที่จะกระทบแล้วก็จะมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบรัฐธรรมนูญ ผู้ตรวจการแผ่นดินเขามีหน้าที่อำนาจทำได้อยู่แล้ว เพียงแต่ว่า ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ไปแยก ว่าถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนก็ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนทำได้ด้วย ทีนี้ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับของเราเราตัดเรื่องคดีความออกไป ผมกำลังดูว่า ในมาตรา ๒๒๑ ในร่างรัฐธรรมนูญเราให้ทาง กสม. เขาส่งไปให้ผู้ตรวจการแผ่นดินโดยมาตรา ๒๒๑ นี้ได้ไหมครับ คือในมาตรา ๒๒๑ ใช้คำว่า มีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่อันนี้มันจะไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มันจะพอใช้มาตรา ๒๒๑ ได้ไหม หรือว่าเราเขียนว่าถ้ามันมีพวกนี้ก็ส่งไปทางโน้นอะไรอย่างนี้

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : มาตรา ๒๓ มันทำอะไรถึงจะต้องไป ไปแก้ไขส่งไปผู้ตรวจการแผ่นดิน ดีกว่าไหม

นายอัชพร จารุจินดา : อันของผู้ตรวจการแผ่นดินไม่รู้ทางนี้ชี้แจงอะไร ว่ามันมีปัญหา เพราะผู้ตรวจการนั้นมีอำนาจเสนอเรื่องต่อศาล เว้นเป็นเรื่องกับสิทธิมนุษยชนไม่มีอำนาจ

เลขานุการ : เพราะว่าในมาตรา ๒๓๐ วรรคท้าย เราให้ถ้าว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้กรรมการสิทธิมนุษยชนดำเนินการ

ประธาน : นั่นเป็นการดำเนินการ แต่อันนี้กฎหมายจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ ก็ย้อนกลับมา ก็ส่งกันไปส่งกันมา

นายอัชพร จารุจินดา : ถ้าจะให้เขาทำกับรัฐบาลได้ไหมครับ คือเป็นการวิเคราะห์ แล้วก็เสนอความเห็นต่อรัฐบาล ว่ากฎหมายหรือมีการกระทำใดที่น่าจะกระทบสิทธิมนุษยชน แล้วก็ให้รัฐบาลไปพิจารณาดำเนินการตามต่อไป

ประธาน : ก็น่าจะดีกว่า รัฐบาลเขาอาจจะเห็นว่ามันไม่ขัด ก็อาจจะดีกว่า เพราะว่าไม่ต้องไปศาล ถ้าเห็นว่ามันขัดก็ส่งไปรัฐบาล รัฐบาลเขาเห็นว่ามันขัดเขาก็แก้

เลขานุการ : ขออนุญาตครับ ในหลักการปารีสเองก็ถือตามแนวทางเดียวกับที่ท่านอัชพรเสนอ ก็คือว่าถ้าพบว่ามันมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยบทบัญญัติของกฎหมาย หรือคำสั่งทางปกครองใด ๆ ก็ให้คำแนะนำกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเขาไปดำเนินการ ก็เท่านั้นเอง แต่ว่าดาบที่ร้ายแรงที่สุดก็คือว่า คือให้เผยแพร่รายงานที่ว่านี้ต่อสาธารณะ แต่ว่าเขาก็ยังคงมุ่งมั่นแบบเดิม คืออยากจะทำแบบเดิม

ประธาน : ทะเลาะกันตาย ให้อำนาจนี้ไปก็ทะเลาะกันตาย ฝ่ายเอ็นจีโอก็คิดว่ามันผิดรัฐธรรมนูญอยู่เรื่อยไป ฝ่ายกฎหมายก็บอกเฮ้ยอันนี้มันไม่ผิด ก็ทะเลาะกันตาย

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผมเรียนถามมาตรานี้เพื่อความเข้าใจในหลักที่มันควรจะเป็น เขาเป็นองค์กรถ่วงดุลการใช้อำนาจใช่ไหมครับ ของฝ่ายออกกฎหมายก็ดี ฝ่ายบริหารก็ดี

ประธาน : ไม่ใช่ ไม่ใช่ถ่วงดุล

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ไม่ใช่ถ่วงดุล แต่เขาคอยทักษ์ครับ เขาเหมือนกับ protect คอย guard ว่าอะไรมันจะไปละเมิด

ประธาน : คือคอยสอดส่องดูเพื่อที่จะมาบอก

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ที่นี้หน้าที่ตามหลักการ เมื่อเขาไปเจออะไรสอดส่อง เขาก็ควรจะไปบอกตัวการที่ทำการ เหตุ จะเป็นรัฐบาลก็ดี หรือคนออกกฎหมายก็ดี แต่ในมาตรฐาน มันเหมือนกับว่าเขามาศาลได้ด้วย

ประธาน : เขาจะตัดสินใจอย่างไร ซึ่งมันไม่ถูก คือจริง ๆ ทั้ง กสม. กับ ผู้ตรวจการแผ่นดินมันทำผิดมาแต่

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : มันอยู่ฝ่ายบริหารทางนี้ ไม่ได้เป็นตุลาการเอง

ประธาน : อันนี้ให้เขาไปแก้มาแล้วกัน

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ สมมุติว่ามันมีผู้นำรัฐบาลแบบ Duterte ขึ้นมาสักคนหนึ่งในประเทศไทย หรือว่าเกิดนโยบายเหมือนกับที่คุณทักษิณทำตอนเรื่องปราบปราม ยาเสพติดตอนนั้น มันก็ไม่มีใครตัดทานเขาอยู่ มันตายไปเป็นหลายพันคน ที่นี้ผมกำลังนึก เทียบเคียงว่าโอกาสที่จะเกิดแบบนั้นก็เป็นไปได้สูงอยู่ และโดยที่เราไม่ได้แบ่งแยกอำนาจในลักษณะ ของนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารแบบนี้ ที่นี้เราได้พัฒนาในเรื่องจริยธรรมไปถึงขนาดว่าให้องค์กรอิสระต่าง ๆ ได้เข้ามาทำในเรื่องจริยธรรมกัน สมมุติว่าเราคิดใหม่ว่าจะเกิดมันมีอะไรห้าม ๆ หรือว่าบ้า ๆ ขึ้นมา แบบนั้นสักคนหนึ่งขึ้นมา ระบบเราจะรองรับได้ไหม แล้วเฉพาะเครื่องมือที่เขาใช้คือว่าเขารายงาน ต่อสังคมหรือว่าเขาไปบอกกับองค์กรอื่นให้ทำนี้มันพอไหม หรือว่าเราน่าจะ design อะไรให้มันมี ลักษณะคล้าย ๆ ที่เราที่มีความคิดใหม่เกี่ยวกับเรื่องจริยธรรมอันนั้นขึ้นมา มันน่าจะมียอะไร อาจจะ ไม่ใช่ว่าที่องค์กรเดียว อาจจะไม่ใช่ลักษณะไปศาลแบบที่เดียวว่า มันน่าจะมียอะไรสักช่องนิด ๆ ไว้เพื่อเป็น safety net ของสังคม เพื่อว่ามันเกิดเหตุอย่างนั้นขึ้นมาหรือเปล่า

ประธาน : อาวุธของเขาก็คือการรายงานให้ประชาชนทราบ ซึ่งถ้าประชาชนเห็น สอดคล้องด้วยมันก็จะเป็แรงกดดันรัฐบาลให้ต้องทำ ถ้าประชาชนมีแรงกดดัน แล้วสมมุติว่ายังไม่สำเร็จ กลไกที่ไว้ที่ผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะไปหาศาลมันก็ work ได้ อันนี้ก็ส่งเรื่องไป ชาวบ้าน ยังส่งได้อันนี้มันก็ส่งได้เหมือนกัน ที่นี้ปัญหาว่าถ้ามันมีแบบ Duterte อะไรนั้น มันก็ไม่มีใครเอาอยู่ ไปที่ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญบอกนี่ขัดรัฐธรรมนูญ แกอาจจะเอาระเบิดปาไป เรียกเชิญ ประชุมเอาหูดลามมานั่งกินรวมกันอยู่เสร็จแล้วเอาระเบิดปา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คนประเภทนี้อยู่ไม่ได้นานหรอก สังคมมันกดดันเอง แผลงฤทธิ์ไม่ได้เท่าไรก็เสร็จ CIA

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือในมาตรา ๒๕ ถ้า กสม. เขาเห็นว่ากฎหมายอะไรที่จะขัดรัฐธรรมนูญหรือการกระทำในทางปกครองอะไรจะมีปัญหาด้วยรัฐธรรมนูญ ความจริงในร่างของเขามาตรา ๒๓ (๓) เขาก็เสนอไปที่ ครม. รัฐสภาได้อยู่แล้ว เพราะว่ามันเรื่องของการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายน่าจะทำได้อยู่แล้ว เสนอแล้วว่ามันมีบทบัญญัติ นี่มันขัดรัฐธรรมนูญแล้วแจ้งไปที่รัฐบาลตามมาตรา ๒๓ (๓) รัฐบาลไม่ทำก็แสดงว่ารัฐบาลอาจจะมีปัญหาว่าไม่ปฏิบัติ

ประธาน : คือเขาเห็นว่าไม่ขัด

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มันก็เข้ากระบวนการของผู้ตรวจการแผ่นดินว่าทำไมอันนี้คุณไม่ทำละรัฐบาล กฎหมายคุณขัดรัฐธรรมนูญนะ ก็ต้องไปลักษณะเป็นแบบนี้ จะไปให้ยื่นศาลรัฐธรรมนูญสั่ง เราก็ตัดไปแล้วในตัวรัฐธรรมนูญ

ประธาน : ก็นี้ให้ส่งไปรัฐบาล

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในมาตรา ๒๓ (๓) มันทำได้อยู่แล้ว คือไม่ต้องเขียนเพิ่มแล้วถ้าส่งให้รัฐบาล

ประธาน : ก็เดี๋ยวให้เขาไปดู ต่อไปมาตรา ๒๖

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : กราบเรียนท่านประธานครับ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ เป็นกรณีต่อเนื่องจากมาตรา ๒๕ ครับ

ประธาน : ให้เขาไปแก้ไขเสียทีเดียวกัน ต่อไปมาตรา ๒๘

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๒๘ ในคดีอาญาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลยุติธรรมหรือศาลทหาร และคณะกรรมการเห็นว่า

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดซึ่งศาลจะใช้บังคับแก่คดี กระทบต่อสิทธิมนุษยชน และมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

(๒) กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครอง ซึ่งศาลจะใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดีกระทบต่อสิทธิมนุษยชน และมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ในกรณีตาม (๑) คณะกรรมการอาจยื่นคำร้องต่อศาลดังกล่าวเพื่อพิจารณาส่งความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

ในกรณีตาม (๒) คณะกรรมการอาจยื่นคำร้องต่อศาลดังกล่าวเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

ประธาน : นี่จะใส่เข้าไปทุกเรื่องหรือ ไม่ตีมัน คือมันจะกลายเป็นอัยก๊ขึ้นมา ตำรวจทำสำนวน อัยการฟ้อง อัยก๊ค้าน ต้องตั้งสำนักงานใหญ่โตไปดูทุกสำนวน

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ร่างมาตรา ๒๘ มันเป็นคดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลแล้ว ถ้าศาลเขาเห็นเองว่ามีการกระทำที่มีปัญหาเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ศาลเขาส่งได้อยู่แล้ว

ประธาน : มีหนังสือไปบอกกับศาลเขาได้ บอกได้ไหม สมมุติศาลกำลังนั่งพิจารณาคดี แล้วเราเห็นว่ากฎหมายนี้มันขัด เราก็มีหนังสือส่วนตัวไปถึงศาล บอกศาล กฎหมายนี้มันขัดรัฐธรรมนูญนะ ศาลหยิบขึ้นมาเองได้ไหม ผิดวินัย กกต. ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ศาลเขาเห็นว่ามียกข้อสงสัยอะไรที่มันจะขัดรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่เฉพาะคดีอาญา

ประธาน : นั่นสิ แต่เขาไม่ได้เห็นเอง เราไปบอกกับเขา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เห็นเองก็ได้ครับ

ประธาน : ไม่ แต่เขาไม่เห็นนะ แต่เขาไม่เห็นแต่ที่เราบอกกับเขา คือมันจะเข้าไปเป็นคู่กรณีกับเขา แล้วมันไม่ใช่คู่กรณีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้นนะ บางทีมันอาจจะไปเป็นคู่กรณีกับประชาชน เพราะประชาชนเขาฟ้องต่อประชาชนด้วยกัน กำลังกระหึ่มกระหือรือจะฆ่ากันตาย ใอันี่ดันสอดเข้าไปตรงกลาง ก็ตายเปล่า ไม่ควรมีนะ เอาออกนะ นะอาจารย์จรีนะ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ดิฉันคิดว่าเราเอาอะไรออกเยอะ แต่ว่าบางทีบางครั้งเขาอาจจะรู้สึกว่าเขาจะเป็นคล้าย ๆ จิตสำนึก เป็น conscious ให้กับสังคมกับบางเรื่องที่เขาเห็นว่าไม่ถูกต้อง จะมีช่องทางอะไรไหมให้เขาได้ระบาย

ประธาน : เขาออกมาพูดได้ถ้าเขารู้จักวิธีการ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ใช่ค่ะ จริง ๆ แล้วคือเขาต้องพูดกับสังคม

ประธาน : เขาให้พูดกับสังคม คู่กรณีมันได้ยื่นเองแหละ สมมุติว่าไปจับคนมาแล้วไปกล่าวหาว่ามันกระทำความผิดในสิ่งที่มันขัดต่อรัฐธรรมนูญ ตัวเขาออกมาบอกว่าคดีนี้กฎหมายมันขัดรัฐธรรมนูญ รัฐบาลควรจะต้องรีบแก้ จำเลยมาได้ยื่นเข้ามันก็รีบไปยื่นคำร้องต่อศาลว่ากฎหมายนี้ขัดรัฐธรรมนูญ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ถ้าอย่างนั้นเราจะเขียนอะไรอย่างนั้นให้เขาสักข้อได้ไหมคะ ให้เขาหมั่นพูดกับสังคม ดิฉันคิดว่าที่เขาไม่ได้ทำมา ในอดีตคือเขาไม่ได้สื่อสารกับสังคม ประชาชนคือพวกของเขาในเรื่องต่าง ๆ ถ้าเป็นเรื่องของคล้าย ๆ ว่าเป็นกระบอกเสียงแทนหรือว่าเตือนให้ประชาชนรู้สึกที่เราไม่ชอบเรื่องนี้มันไม่ถูกต้อง อะไรอย่างนี้ บทบาทนี้สำคัญ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : เราก็เขียนเอาไว้ในอำนาจหน้าที่เขาแล้ว กว้าง แต่จะให้เราเข้าไปที่ละเรื่อง ๆ  
แหลมเดี่ยวเราก็ไปเป็นเสียเองหรือก เชิญคุณอรรถพร

พลเอก อรรถพร เจริญพานิช : ในเรื่องบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด ซึ่งศาลจะใช้  
บังคับ อันนี้พิมพ์ผิดครับ จริง ๆ แล้วในร่างแรกที่ส่งมานี้จะใช้บังคับแก่คดี จริง ๆ แล้วคู่ความ  
จะร้องได้อยู่แล้ว ร้องได้เพื่อที่จะให้ส่งไปที่ศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งอันนี้ทั้งศาลยุติธรรม แล้วศาลทหาร  
มีกรณีที่เกิดขึ้นแล้วนะครับ ส่งไปได้ แล้วก็ศาลรัฐธรรมนูญท่านก็จะวินิจฉัยมาอยู่แล้ว ทำได้อยู่แล้วครับ

ประธาน : มันอาจจะมีการตีที่ตาสีตาสากุ๊กจับกันมาแล้วไม่รู้ ตำรวจบอกให้  
รับสารภาพอะไรอย่างนี้ ซึ่งถ้าตัวรู้เรื่องเหล่านั้นมันก็ต้องรีบออกมาแถลงต่อสังคมว่าได้พบเห็น  
การกระทำอะไรอย่างนี้แล้วมันไม่ถูก กฎหมายนั้นไม่ถูก

เลขานุการ : อันนี้ผมเข้าใจว่าเขาเอามาจาก article ๔๘ ของกฎหมายเกาหลี  
แต่อันนี้คือมันอยู่ในกระบวนการที่มีการร้องเรียน ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ว่ามีการ  
ละเมิดสิทธิมนุษยชน แล้วก็บังเอิญว่าผู้ร้องเรียนอยู่ในความควบคุมของหน่วยงานของรัฐหรือ  
ใครก็ตาม เขาก็บอกว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน may, recommend the respondent  
or the head of the institution to which he/she belongs to take measure falling  
under

ประธาน : ไม่ แล้วก็ไปบอกกับหน่วยงาน ถูกไหม ไม่ใช่ไปบอกกับศาล อันนี้มันจะ  
เข้าไปยุ่งกับคดีในศาล ขนาดจะไปร้องทุกข์เขายังบอกต้องมีส่วนได้เสีย อยู่เฉย ๆ ไปร้องทุกข์ไม่ได้

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : คืออันนี้เท่าที่ฟังเขาตอนนี้กำลังชี้แจง คือเขาต้องการ  
ที่จะเข้าไปช่วยผู้ต้องหาในกระบวนการยุติธรรมไปช่วยดู อย่างที่ท่านประธานบอกที่จริงมันควร  
ตรวจสอบกระบวนการตั้งแต่เริ่มแรกนี้เขามีอำนาจอยู่แล้ว

ประธาน : นันนะสิ มันไม่ใช่หน้าที่ของเขานี้

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจ  
คณะกรรมการต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม และปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต เทียงธรรม  
กล้าหาญ เป็นกลาง อีสระ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ ทั้งต้องคำนึงถึงความผาสุก  
ของประชาชนชาวไทย และผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติเป็นสำคัญ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ในระหว่างการดำรงตำแหน่งและภายหลังพ้นจากตำแหน่งไม่เกินสองปี กรรมการต้องไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชนของต่างประเทศเป็นพิเศษนอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรเอกชนดังกล่าว ปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ

ประธาน : อันนี้เอามาจากไหน

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : พรรคสอง ในระหว่างการพิจารณาที่ประชุมตั้งข้อสังเกตว่าสมควรหรือไม่ที่จะต้องกำหนดกลไกที่ห้ามกรรมการสิทธิมนุษยชนทั้งในระหว่างและภายหลังพ้นจากตำแหน่งรับประโยชน์ต่าง ๆ ที่ไม่สมควรครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นมีอนุกรรมการพูดเหมือนกันว่าผู้ที่มีตำแหน่งบางตำแหน่ง อย่างเช่นตำแหน่งปลัดกระทรวง หรือตำแหน่งผู้ว่าการแบงก์ชาติ ว่าพ้นจากตำแหน่งแล้วมันไม่ควรไปรับตำแหน่งอะไร บริษัทเอกชนหรืออะไร ๒ ปีซึ่งต่างประเทศก็มีบางตำแหน่ง เขาคงจะเขียนในลักษณะคล้าย ๆ อันนี้ละมังครับ กรธ. นี้ คือเป็น กรธ. แล้วไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่ได้ ๒ ปี

ประธาน : ผมคิดว่าไม่ควรไปห้ามเขาหรอก เพราะอำนาจไม่ได้มีอะไรหนักหนา แต่ที่จะต้องห้ามก็คือห้ามไม่ไปรับเงินจากต่างประเทศ อันนั้นควรห้าม เพราะอันนี้มันประโยชน์ของไทยเลย เพราะว่าถ้าไปรับเงินมาแล้วก็เที่ยวได้มาประมาณประเทศไทยอยู่ ประเทศไทยมันก็ราคาถูกเกินไปนะ อย่างมากมันก็ให้ ๑๐๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาท

เลขาธิการ : จริง ๆ restraint of trade อย่างที่ท่านประพันธ์ได้กรุณายกขึ้นมา มันจะมีผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องจากการอนุมัติอนุญาตก่อนหน้านั้นระหว่างอยู่ในตำแหน่ง เพราะฉะนั้นหลังจากนั้นเขาพยายามจะตัดขาดก็เลยบอกว่า ๒ ปีห้ามนะ เพียงแต่ทำให้เงินไปก่อนหนึ่ง ๒ ปีนี้คุณอยู่ได้ด้วยเงินก้อนนี้ say ว่า ๕๐ ล้านบาทแบบหม่อมเต่า ได้ ๕๐ ล้านบาทนี้ ๆ ไม่ต้องทำอะไร ๒ ปี ก็ทำอะไรเกี่ยวกับธุรกิจแบงก์ไม่ได้ แต่แกก็ทำอย่างอื่นได้ แสดงว่าเฉพาะธุรกิจแบงก์ แต่ว่าอันนี้มันไม่ถึงขนาดที่จะมีผลประโยชน์ โทษ ผลอะไรขนาดนั้น เพียงแต่ว่าที่ท่านประธานยกขึ้นมาก็น่าสนใจก็คือว่ามันทำลายชื่อเสียงประเทศไทยได้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : แล้วสำนักงานรับได้ไหมครับ เงินอุดหนุนจากองค์กรระหว่างประเทศ อย่าง Konrad - Adenauer

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : ต่างประเทศไม่ได้ห้าม มันเป็นเรื่องจริยธรรม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

รสรินทร์ ๒/๙

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : ยิงองค์กรยังไม่ควร คือผมเห็นบางที่หน่วยงานของเราไปตะเกียกตะกายไปขออื้อนวนอนมัน Konrad - Adenauer มันก็ให้มาสัก ๑๐๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาทไปจัดสัมมนา โถนิดเดียวจริง ๆ ๑๐๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาทแต่ไปอยู่ได้อาณัติมัน ต้องเชิญมันมา ต้องให้เกียรติมัน ต้องมาตรวจสอบ ถ้าไม่มีปัญหา ๑๐๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ บาทก็อย่าไปจัดมัน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : องค์กรอิสระเกือบทุกองค์กรรับเงินนี้ อย่างศาลรัฐธรรมนูญ เราก็รับมาพิมพ์หนังสือ เขาให้ทุนอุดหนุน แล้วก็ กกต. ก็รับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กกต. รับไม่ได้เลยครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : สถาบันพระปกเกล้าก็รับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : คือหน่วยงานเหล่านั้นสตางค์ก็เยอะ แต่เวลาจะใช้ก็ ไปเอาของเขามา  
ทำไม มันก็ไม่ได้สะดวกกว่าเงินราชการเท่าไร

นางจรี วิจิตรวาทการ : อาจจะเป็นไปได้ไหมคะท่าน ว่าระเบียบราชการทำให้มัน  
ยุ่งยากยุ่งเหยิง เงินที่ได้มาเขาสามารถจะทำอะไรได้รับถ้วน ไม่ต้องไปตามแบบที่เราไม่สามารถ  
จะใช้เงินอะไรอย่างนี้ คล้าย ๆ ปัญหาอย่างนั้น

ประธาน : กึ่งองค์กรอิสระมันออกระเบียบได้เอง ก็ไม่รู้จักออกระเบียบกันเอง

นางจรี วิจิตรวาทการ : ซ่อนั้นจริงค่ะ

ประธาน : พอไปออกระเบียบเริ่มต้นก็บอกว่าให้ใช้ระเบียบสำนักนายก ก็แปลว่า  
เขาปล่อยออกมาจากคุกแล้ววิ่งไปรอบ ๆ แล้ววิ่งผลุบเข้าไปในคุกใหม่

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันมีองค์กรของเยอรมัน Friedrich Naumann  
Foundation for Freedom อันนี้น่ากลัว

เลขาธิการ : กับ Konrad – Adenauer - stiftung

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : Konrad – Adenauer - stiftung นี้โอเค เพราะว่าเขา  
ส่งเสริมประชาธิปไตยเท่าที่เห็น

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ดิฉันคิดว่ามาตรา ๓๐ ถึงแม้ว่าเรารู้ว่า  
เราจะ target ต่างประเทศ แต่มันก็อาจจะเป็นไปได้ว่าบางครั้งทุนใหญ่ในประเทศ อย่างเช่น  
ที่ไปละเมิดยักษ์ใหญ่ของประเทศไทยที่มี monopoly มีการผูกขาดทางเศรษฐกิจ อาจจะละเมิด  
ประชาชนอะไรต่าง ๆ แล้วถ้าสมมุติกรรมการสิทธิมนุษยชนไปเออออกกับเขาด้วย แล้วก็หลังจากนั้น  
ก็ได้เงิน มันก็ผิดเหมือนกันนะคะ เพราะฉะนั้นเราจะ target เฉพาะต่างประเทศหรือคะ ไม่เอา  
ในประเทศด้วยหรือ

ประธาน : ผมก็นึกไม่ออกแล้วใครเขาจะเอาเงินมาให้ กสม. ทำไม

เลขาธิการ : มันมีเคสครับท่านประธาน อย่างการลงทุนที่ในพม่าที่อย่าง  
Chevron ไปทำแบบนั้น แล้วก็ปรากฏว่ามีละเมิดสิทธิมนุษยชนค่อนข้างเยอะ ประเทศที่ไปลงทุน  
ใน สมมุติว่ามันเกิดขึ้นในประเทศไทยในลักษณะทำนองเดียวกัน แล้วก็ก็เป็นบริษัทไทย ผมเข้าใจว่า  
ท่านอาจารย์จรีจะยกตัวอย่างนั้น

ประธาน : แล้วเขาก็ติดสินบนเอา มันก็ผิดสิ

นางจรี วิจิตรวาทการ : อาจจะให้ไม่ประจานเขา ไม่อะไรเขา อย่างสมมุติว่า  
เหมืองแร่หรืออะไรพวกนี้

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : ก็ผิด ก็ถ้าไปติดสินบนก็ผิดอยู่แล้ว

นางจรี วิจิตรวาทการ : แต่มันอาจจะไม่ใช่ติดสินบน คล้าย ๆ ว่ามี favor ต่อกัน แล้วหลังจากนั้นอาจจะมียะไรที่มัน คือสมัยนี้การให้สินบนมันแยบยล มันไม่ได้เป็นตรงไปตรงมา อย่างบริษัทเหล่านี้ให้เจ้าหน้าที่กระทรวงการคลังทำงานหลังจากที่เกษียณแล้ว มีตำแหน่งเยอะเยอะ ทำนี้ทำโน่นอะไร ซึ่งเราก็เห็นกัน แต่เขาก็พยายามปิดกั้นโอกาสเหล่านี้ ที่นี้กรรมการสิทธิมนุษยชนฯ อาจจะม้น้อยกว่า แต่ถ้าเป็นกรณีใหญ่ ๆ อย่างเช่นทำเหมืองอะไรต่ออะไรที่มันละเมิดสิทธิคนเยอะเยอะ หรือว่าขุดแร่ หรือว่าเป็นบ่อเกลือหรืออะไรก็แล้วแต่ทำเขื่อน ซึ่งบางครั้งมันอาจจะละเมิดคนจริง ๆ แล้วถ้าสมมุติว่ากรรมการสิทธิมนุษยชนไม่มีที่ท่าที่จะออกมาช่วยเป็น favor ให้กัน

ประธาน : จงใจใหม่ขัดรัฐธรรมนูญ

นางจรี วิจิตรวาทการ : จงใจหรือไม่จงใจอันนี้เราว่ายาก

ประธาน : ก็ถ้าเห็นอยู่ชัด ๆ แล้วยังไม่ออกมาพูด ก็แปลว่าไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตัว จงใจ คือถ้ารับเงินจากคนไทยเพื่อประโยชน์นั้นมันผิดกฎหมายอยู่แล้ว เราไม่ต้องไปห้าม

นางจรี วิจิตรวาทการ : ไม่ต้องใส่ตรงนั้นคะ

ประธาน : แต่ว่าของต่างชาติมันไม่มี อยู่ ๆ ให้ไปดูงาน แล้วเวลามันให้ มันถูก แล้วก็ไปสำนึกในบุญคุณมันกัน มันไม่ได้ให้เยอะ สมัยก่อนมันอาจจะเยอะ แต่เดี๋ยวนี้มันรู้ว่าอ่อยเหยื่อมานิดเดียวข้าราชการไทยก็ตืออกดีใจ

นางจรี วิจิตรวาทการ : รัฐวิสาหกิจก็อาจจะละเมิดได้นะคะ รัฐวิสาหกิจละเมิดสิทธิของประชาชนในการทำอะไรหลายอย่าง โครงการใหญ่ ๆ แล้วประชาชนชาวบ้านไม่ค่อยรู้เรื่อง ถ้ากรรมการสิทธิมนุษยชนฯ รู้แล้วช่วยเปิดโปงหรือว่าช่วยอะไรต่าง ๆ มันก็จะทำให้ชาวบ้านสบายใจ แต่ถ้าสมมุติว่าไม่ทำหน้าที่ของเขา แล้วหลังจากนั้นได้ favor ไปเป็นบอร์ดของรัฐวิสาหกิจหรือไปอะไร มันก็เป็นอะไรที่มันล่อแหลมเหมือนกัน

ประธาน : คงไม่รอ ๗ ปีแล้วถึงจะไปเป็น คนที่สัญญาว่าจะตั้งมั่นไปนานแล้ว

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ในวรรคสองพูดถึงเรื่องกรรมการอย่างเดียว แต่ถ้าสมมุติว่ากรรมการไปตั้งมูลนิธิหรือไปตั้งองค์กรอะไรสักอย่าง แล้วมูลนิธิเป็นคนรับจะไม่เข้าประเด็นนี้หรือเปล่า จะไม่ถูกห้ามตามนี้หรือเปล่าครับ แล้วถ้าสมมุติผมเป็นกรรมการมูลนิธิคนเดียวหรือ ๒-๓ คนลักษณะอย่างนี้ครับ

ประธาน : ถ้าไปห้ามไปถึงคนอื่นด้วยมันก็จะไปไกลกว่านี้

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : ถ้าลักษณะเป็นองค์กรที่เขามีอำนาจควบคุมหรือตัดสิน ลักษณะอย่างนี้ครับ

ประธาน : มันก็คงไม่ค่อยมีเท่าไร

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ เชื่อกความคิดพวกเรานิดหนึ่ง คือผมว่า มันควรจะมีใหม่วรรคสอง คือถ้ามันมีผมว่าเราก็ต้องเทียบเคียงเขาไปว่าในองค์กร คือผมว่ามันเป็น สิ่งใหม่ แล้วก็จะเป็นการวางมาตรฐานใหม่ ถ้าสมมุติว่าเราทำเฉพาะของ กสม. แล้วมันไม่มีลักษณะ แบบเดียวกันนี้ในองค์กรอื่น ๆ ที่มันควรจะมี มันก็จะถูกครหาได้ว่าเรามีอคติหรือเปล่า และอันที่ ๒ ผมก็ถูกใจคิดที่ท่านปรกณได้ให้ความรู้เมื่อกี้คือว่า ผมคิดว่าการเขียนกำหนดลักษณะแบบนี้ มันน่าจะเป็นชุดความคิดของมันว่าถ้าคุณมาปฏิบัติหน้าที่อย่างนี้นะ คุณควรจะได้รับผลตอบแทน หรือค่าการพ้นจากการที่ทำงานไปนี้ แบนกชาติเขาก็มี ที่อื่นเขาก็มี คือว่าให้คนเหล่านี้เขาอยู่ได้ และให้ดำรงตนอยู่ได้ รักษาเกียรติ รักษาอะไรต่ออะไรไปอย่างนี้ ผมว่ามันต้องทำเป็นชุด เราจะเอา เฉพาะบางส่วนมาโดยที่เราไม่เอามาทั้งหมดตามหลักของมัน เราเลือกบางหลัก แล้วเราก็ใช้เฉพาะ บางองค์กรมันจะดูประดักประเดิดไหมครับ คือผมว่าถ้าจะเอา เราก็ลองช่วยกันคิดว่ามันน่าจะมี องค์กรอะไรหรือเปล่า หรือว่าเราจะให้ favor เขาอะไรบางอย่างไหมอะไรอย่างนี้

ประธาน : ลักษณะวรรคสองมันคงจะต้องมีในเกือบทุกองค์กร แต่ว่าจะมาก จะน้อยแค่ไหนก็สุดแต่อำนาจหน้าที่ แต่พวกนี้มันมีอำนาจแต่เฉพาะไปป่าวประกาศปาว ๆ คือหน้าที่เขามีเพียงแค่นั้น แต่อันตรายที่จะเกิดกับประเทศก็คือไปรับเงินจากต่างประเทศ แบบเอ็นจีโอทั้งหลาย เพราะฉะนั้นเราก็ห้ามตรงนี้ แต่ไม่ห้ามไม่ให้เขาไปทำงาน อยากจะไปทำงาน อะไรก็ไปทำงานได้เราก็ไม่ว่าอะไร แต่ว่าอย่างถ้า ป.ป.ช. หรือ กกต. อาจจะห้าม ศาลรัฐธรรมนูญ อาจจะห้าม ห้ามก็ปึกจ่ายเงินให้เขา ถ้าจะจ่าย แต่ว่ามันก็คงจ่ายไม่ได้มากเท่าไร

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มีครับ ของศาลรัฐธรรมนูญเขาจะมีเงินก้อนหนึ่งให้ เขาคำนวณจากระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ ก็ไม่มากเท่าไรครับ

ประธาน : ปีละเดือน บำเหน็จ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ประมาณนั้นครับ ได้มาคนหนึ่งไม่ถึงล้านบาท ไม่ก็แสนบาท ได้มาก็เป็นค่าอะไรต่ออะไรทั้งหมดพอดี ซ้ำอรรถยังไม่ได้สักคนเลย

นายภัทร คำพิทักษ์ : ถ้าเทียบเคียงกันนะครับท่านอาจารย์ คุณเห็นสด แยกออกมา คือผมว่าแกทำความเสียหายให้กับองค์กรมากเลย ไปเป็นที่ปรึกษาทั้งพรรคการเมือง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

เป็นอะไรต่ออะไร แล้วถ้าเทียบกันของ กสม. ผมยังนึกไม่ออกเท่าไร ว่ามันจะมีสักกี่คน แล้วมันจะไป  
แสดงผลฤทธิ์แบบคุณเห็ดสดได้หรือเปล่า

ประธาน : ถึงไม่ห้ามอย่างไร ที่เขาแก้มานี้ ที่จะห้ามไม่ให้เขาทำงาน ผมก็ไม่ห้าม  
แต่ว่าเหลืออันเดียวเท่านั้นที่คิดว่ามันเป็นอันตรายก็คือไปรับเงิน ที่ห้ามไม่ได้ห้ามเฉพาะไปรับเงิน  
ส่วนตัวนะ ไม่ให้รับเงินแม้แต่ในทางราชการก็ไม่ให้รับ คุณก็มีเงินงบประมาณพออยู่แล้ว แล้วจะไป  
รับเงินจากเขาทำไมอีก ถ้าองค์กรสิทธิมนุษยชนเรานี้อยู่ได้ด้วยเงินต่างประเทศหรือเงินไต้หวัน มันก็  
ชกโยเราตายเลย

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : ท่านประธานครับ พอได้อ่านดูแล้วแล้วก็เห็นมีขีดฆ่าไป  
แล้วเมื่อสักครู่นี้เห็นมีการพูดกันถึงมูลนิธิ มีการพูดถึงการไปรับการสนับสนุนจากต่างประเทศ  
ผมยกตัวอย่างในการให้ทุนคนไปดูงานเรื่องการเลือกตั้งสหรัฐอเมริกาที่สถานทูตอเมริกันมักจะให้  
วันก่อนก็มีเจ้าหน้าที่สถานทูตมาถาม ๆ ผมเองก็บอกว่าทำไมไม่เห็นเชิญพวกเรา ทำไมถึงเชิญเป็น  
พรรคการเมืองบางพรรคด้วย เพราะว่าผมเคยเอาภาพให้ท่านภุมรัตน์ดู เขาก็ตอบว่าเขาพยายาม  
เชิญแล้วทุกพรรคการเมือง ทีนี้ผมก็เลยสงสัยว่าในเมื่อถ้าเราตัดไปหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ  
รัฐวิสาหกิจ ก็เลยตั้งคำถามว่าอย่างสถานทูตเวลาเขาให้ทุนผมว่ามันน่าจะอยู่ในข่ายเป็นหน่วยงาน  
ของรัฐ แล้วก็ทีเมื่อกี้พูดถึงมูลนิธิหลายมูลนิธิ ไม่ว่าจะเป็นมูลนิธิเอเชีย Konrad – Adenauer –  
stiftung อะไรทั้งหลาย มันอยู่ในความหมายขององค์กรเอกชนหรืออย่างไรถึงตัดออกไป ผมมอง  
ไม่ค่อยชัด เหมือนกับว่าตัดองค์กรเอกชน หรือองค์กรของต่างประเทศ คงจะเข้าใจว่าองค์กรของ  
ต่างประเทศนั้นคือมูลนิธิด้วย ถ้าอย่างนั้นขอถามคำถามนั้นว่าถ้าเป็นกรณีเป็นสถานทูตให้ทุนไปดู  
งานอย่างนั้นจะเข้าข่ายไหม

ประธาน : เข้าข่าย

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : แล้วก็ถามต่อไปว่าในส่วนของการได้รับเงินไปทำวิจัยอะไร  
อย่างนี้

ประธาน : ก็เข้าข่าย

นายอรรถสิทธิ์ กันมล : เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็เลยคิดว่ายังสนับสนุนครับ เพราะว่า  
กสม. เป็นองค์กรเดียวที่ดูเหมือนจะเกี่ยวพันกับต่างประเทศมากกว่าองค์กรอื่น ๆ ถึงแม้ว่าเราจะ  
บังคับใช้กับ กสม. เท่านั้น ผมว่าก็ไม่ได้มีความแตกแยกอะไรครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : คือไม่รู้นะ ใจผมผมคิดว่าเรามี กสม. เพื่อประโยชน์ของประเทศไทย และเอื้อเพื่อต่อนานาชาติ แต่ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ที่จะเป็นเครื่องมือของประเทศหนึ่งประเทศใด โดยเฉพาะประเทศที่มันเองมันละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้วมันเที่ยวได้ว่าคนอื่น แต่ตัวมันละเมิดซ้ำแล้วซ้ำเล่า ผมคิดว่าผมก็รับไม่ได้ มันฆ่าคนทั้งโลกอยู่ตลอดเวลา แล้วมันจะเที่ยวได้มาบอกกับคนอื่นว่า you ละเมิดสิทธิมนุษยชน มันเกิน ใครจะว่าอย่างไรผมก็ยังไม่ยอม ถ้าผมมีเหรียญให้ ผมจะให้เหรียญประธานาธิบดีฟิลิปปินส์

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมเรียกว่ามหาอำนาจฆาตกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะมนตรีความมั่นคงนี้แหละ เป็นพ่อค้าความตายทั้งนั้นเลย คือผมเคยพูดไว้เสมอเลยว่าเที่ยวไปฆ่าคนทั่วโลกแล้วก็มาบังคับชาวบ้านเขาให้ทำอย่างโน้นอย่างนี้ ตัวเองเป็นฆาตกรขายอาวุธแล้วก็ไปสนับสนุนผู้ก่อการร้ายล้มคว่ำรัฐบาลต่าง ๆ ทั่วโลกแต่ว่าก็ยังลอยหน้าลอยตาอยู่ในสังคมโลกอยู่ได้ ผมก็เห็นด้วยที่ว่าจะต้องประณามไอ้พวกนี้

ประธาน : มันไม่ควรมาพูด มันกล้าโกหกกลางสภายูเอ็น เอารัฐมนตรีต่างประเทศ พลเอก Colin Powell มาโกหกในยูเอ็นที่บอกว่ามีข้อมูลว่ามีนิวเคลียร์ ผมฟังอยู่พอดี แล้วตอนหลังก็มาปรากฏว่าก็ไม่มี เพียงเพื่อที่จะได้เข้าไปสำรวจแหล่งที่จะโจมตีว่าจะฆ่ามันตรงไหน ผมว่ามันอำมหิต แล้วมันก็เจียบเฉย มันไม่พูด มันมารู้สึกตัวตอนที่ตึกเวิร์ดเทรดมันล้ม ว่ามันเจ็บแค้นขนาดไหน ว่าเวลาถูกกระทำ ไม่นึกว่าคนทั้งโลกมันถูกกระทำขนาดไหน

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ คือผมคิดอย่างนี้ว่า กสม. เขาน่าจะทำหลายอย่างอย่างที่พวกเราก็ได้พูดคุยกัน เช่นแรงงานน่าจะเป็นเครื่องมือได้ดี หรือว่าปัญหาสิทธิมนุษยชนไม่ควรจะไปโฟกัสอยู่เฉพาะรายกรณี และมีหลายกรณีที่เป็นกรณีข้ามชาติและเป็นปัญหาสิทธิมนุษยชนที่มันข้ามมาเป็นปัญหาของเรื่องผลประโยชน์ของชาติในเรื่องอื่น เช่นเรื่องการค้า การลงทุน รวมถึงเรื่องความมั่นคง แต่ที่นี้พอเราจะไป design มานี้ ผมรู้สึกว่าเราน่าจะ design เนื้อหาอะไรให้เขาออกมาในลักษณะนั้น เช่นพูดถึงการทำรายงานของเขา หรือพูดถึงพื้นที่ของการทำงานของเขาที่เราพูดไปเมื่อก็ ว่าเขาควรจะไปโฟกัสอะไรพวกนี้บ้าง หรือว่าเราจะเขียนอ้อม ๆ อย่างไม่ให้เขาได้ค้ำหรือว่ามีแนวปฏิบัติไปอย่างนั้น ที่นี้พอจะต้องทำอย่างนั้นผมคิดว่ามันต้องอัพตัวเขาขึ้นมา แล้วตัวเขาก็จะต้องไปเผชิญปัญหาค่อนข้างมาก ถึงแม้ว่าเราจะให้อำนาจในการรายงานอย่างเดียว แต่ถ้าเขากล้ารายงานแล้วเขากล้าทำ ในภาวะที่ที่เด็ดที่ขาดอย่างเช่นชุดคราวที่แล้ว ออกรายงานเรื่องความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไม่ได้ ก็เพราะมีผลประโยชน์กัน คือขัดกันมาก

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘

คือมันแสดงให้เห็นถึงความกล้าหาญหรือความที่เขาจะปฏิบัติหน้าที่ ถ้าเขากล้าทำอย่างนั้น ผมคิดว่า เขามีแรงปะทะค่อนข้างเยอะ แล้วเราก้หวังจะให้เขาทำอย่างนั้น เราหวังให้เขาทำอย่างนั้น ซึ่งเขามีแรงปะทะเยอะ ผมก็เลยรู้สึกว่าเขาจะต้องทำอย่างนั้นเราจะต้องดูแลเขาใหม่ ผมไม่ได้คิดอย่างนั้น ผมคิดตามที่คุณปรกรณ์ว่า ถ้าเราอยากให้เขานั้นเราก้ไปตีไซน์ตัวแนวทางที่เขาจะต้องทำให้มันชัด แล้วก็มีความบังคับเหมือนกันว่าเขาไม่ทำมันจะมีผลอะไรบ้าง ในขณะที่เดียวกันถ้าทำ คุณก็จะได้รับการดูแลอย่างดี ผมก็รู้สึกอย่างนั้น เราควรจะให้เขา แต่ถ้าเราทำครึ่ง ๆ กลาง ๆ แล้วเราไปห้ามโน่นห้ามนี่เขามันจะได้ผลหรือเปล่าไม่รู้ และผมเห็นด้วยว่าถ้าเราจะใส่อย่างนี้เข้าไปแล้วเราเป็นการสร้างมาตรฐาน คือแทนที่เราจะไปบอกในรัฐธรรมนูญให้มีเรื่องจริยธรรมอย่างเดียว แล้วเราเอาพวกนี้ใส่เข้าไปในพหุศาสตร์รัฐธรรมนูญเราก้ใส่ ศาสตร์รัฐธรรมนูญพอถึงเราก้ใส่ องค์กร ป.ป.ช. เราก้ใส่ ผมว่าเราก้มีมติใหม่ในทั้งกฎหมายลูกแล้วก็ทั้งรัฐธรรมนูญ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ต่อจากคุณภัทรชนะครับ ใน ป.ป.ช. เขาจะมีกองทุนช่วยเหลือทางด้านกฎหมายแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ อย่างที่ว่า ป.ป.ช. เขาไปฟ้องคนโน้นคนนี่แล้วเขาถูกฟ้องกลับมา เขาก็จะมีกองทุนช่วยเหลือเลย จ้างทนายอะไรต่าง ๆ ให้ แต่ศาลรัฐธรรมนูญยังไม่มี ผมเองถูกระเบิดจ่ายเงินไปตั้งหลายหมื่นเกือบแสนไม่เคยมีใครมาดูแลเลย แล้วก็มีความพยายามที่จะตั้งกองทุนนี้แต่ไปไม่รอด เพราะไปศึกษาดูแล้วมันไปไม่ได้ นอกจากที่ว่าเราจะเขียนกฎหมายอะไรบางอย่าง จะให้แบบนี้เพื่อเป็นคล้าย ๆ เยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ อย่างกรรมการสิทธิมนุษยชนถ้าเขาได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ก็ควรจะให้เขาด้วยอย่างที่ไม่งงพูด แล้วก็องค์กรอื่นเหมือนกันที่เขาได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ก็ควรจะมีการเยียวยาให้เขา ในขณะที่เดียวกันถ้าเขาไปรับผลประโยชน์อะไรต่าง ๆ ก็ควรจะมีโทษเขาด้วย ให้มันได้สมน้ำสมเนื้อกัน ผมเห็นด้วยถ้าอย่างนี้

ประธาน : ก็ค่อย ๆ เติมไป วันนี้เอาเท่านี้ก่อน

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ขออนุญาตมาตรา ๑๒ ที่พูดถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา เราจะใส่คล้าย ๆ กับมาตรา ๒๐๓ เรียกว่าในกรณีที่ต้องประกอบบางส่วนไม่มีจะให้มีเท่าที่มีอยู่ได้หรือไม่ครับ

ประธาน : มีเขียนแล้ว

นายอุดม รัฐอมฤต : เขียนแล้วใช้ไหม โอเคครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สุพิชชาย์ ๗/๗

วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๙

ประธาน : เพราะอย่างน้อยที่สุดมันจะเกิดปัญหาผู้นำฝ่ายค้านกับประธานสภา  
แต่ตอนนี้ยังไม่มี ประธานสภายังพออนุโลม สนช.

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ อาทิตย์หน้าเราประชุมวันไหนบ้างครับ  
วันจันทร์เอาไหมครับ

ประธาน : เราสัมมนาที่ไม่ง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : วันพุธเราไปสัมมนาเริ่มบ่ายโมงครับ

ประธาน : ก็ประชุมทุกวันแล้วกัน โอเคครับ ขอบคุณครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๕๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๓

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข